

PISMO LUDOWE DLA POLONII W AMERYCE.

No. 18.

Chicago, Illinois, Czwartek dnia 30go Kwietnia 1908 roku.

Entered as Second Class Matter June 25th 1885 at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd 1879.

Rok 36

PREMIE...

czyli podarunki dla najprędzich abonentów "Gazety Polskiej w Chicago."

Ponieważ wielu abonentów zapisuje gazetę na kwartał lub pół roku, co utrudnia bardzo prowadzenie ksiąg i narzuca nam na znaczne koszty, postanowiliśmy dać każdemu abonentowi, który opłaci z góry "Gazetę Polską" na cały rok, premię czyli podarunek wartości jednego dolara w książkach znajdujących się w naszej księgarni, tak powieściowych, jak i historycznych, jako też do Nabożeństwa, za dopłatą 10c. na przesyłkę tej premii. Jeżeli na premię wybierane są Roczniki Tygodnika, to trzeba dopłacić 40c. na przesyłkę. "Gazeta Polska" na cały rok kosztuje \$2.00, na pół roku \$1.25, na cztery miesiące \$1.00, na kwartał 75c.

"Gazeta Polska" do Europy kosztuje \$3.00 bez premii, a do Kanady kosztuje \$3.00 z premią. Jeżeli książka wybrana na premię, kosztuje więcej niż dolara, to abonent dopłaca tyle, ile książka ponad dolara kosztuje i przysyła tę sumę razem z abonamentem. Np.: Kto sobie wybierze w premii powieść Hrabia Monte-Cristo, która kosztuje \$2.00, to odciąga sobie dolara jako premię, a dolara, przysyła razem z prenumeratą i dopłaca 10c. na przesyłkę premii. Prawo do powyższej premii mają tak samo nowi, jak i starsi abonenci "Gazety Polskiej".

Katalogi książek i obrazów wysyłamy każdemu na żądanie, bezpłatnie. "Gazetę Polską" można zapisywać każdego czasu.

Na zmianę adresu należy przysłać 10 centów w znaczkach pocztowych.

NASI PODOBNOJĄCY AGENCI I KOLEKTORZY.

Naszymi podobnojącymi agentami są, posiadając nasze zupełne zaufanie i mając prawo kolektować za "Gazetę Polską" i książki na co wydają kwity:

Pan W. Radomski kolektuje w Genesee, W. Dak., Little Falls, Minn. i okolicy jako to: Flensburg, Morris, Avon, St. Anna, Opolo itd. itd.

Pan W. Michalski, Paweł Łukaszewski, Antoni Paprocki, Józef Poczekaj, Tomasz Bednarek i Jan Kowalewski, kolektują za Gazetę Polską w Buffalo, Schenectady, Poughkeepsie i okolicznych miastach w stanie New York.

Następnie w Scranton, Wilkesbarre, Plymouth, Shenandoah, Mt. Carmel, Erie i okolicznych miastach w Stanie Pensylwania.

Pan Pawłowski kolektuje w całym stanie Pensylwania, Delaware, New Jersey, obecnie odwiedza abonentów w Philadelphia i okolicy.

Pan Stanisław Góralski kolektuje w Worcester, Webster i całym stanie Massachusetts Rhode Island.

Pan Teodor E. Winarski kolektuje w stannach Illinois, Wisconsin, Indiana. Pan Fr. Pisarek, 520 Hudson ave. Rochester, N. Y., kolektuje w Stanie Michigan i Ohio.

Pan Józef Juniewicz So. River, N. J. Pan Józef Girin itd. kolektuje w Kenosha, Wis. i okolicy.

Pan Br. Florkowski, 430 Lovett str. Detroit Mich. kolektuje w mieście Detroit i okolicy.

Pan A. Czajko, 605 Jarvis ave. Winnipeg, Canada.

Pan Wł. Bankowski 3696 S. 65ave., Cleveland Ohio, kolektuje w całym stanie Ohio.

Pan F. Frączkowski, 268 Elm cor. 8th str. Wyandotte Mich., kolektuje w Wyandotte i okolicy.

Pan Jan Przybysławski kolektuje w Mass., Conn. itd.

Pan Jan Roszkowski, (Parkville) Brooklyn, N. Y. kolektuje w Chicago, New York City, Brooklyn, Greenpoint, Jamaica, N. Y. i Bayonne City, N. J.

Pan W. F. Krysiak, 156 Pleasant str. Northampton Mass., kolektuje w Chicago, Northampton, Mass. i okolicy.

Pan S. Kotkowski, kolektuje w Chicago Ill. i okolicy.

Pan Józef Apelman 26 0 E. Allegheny ave. ma prawo do kolektowania w Philadelphia i okolicy.

Pan Br. Sługowski kolektuje w Hammond, Ind. i okolicy.

Pan A. Mikolajczyk kolektuje za "Gazetę Polską w Chicago" w New Haven, Conn. i okolicy.

Abonenci, którzy mają płacić prenumeratę za "Gazetę Polską", a idą do pracy, niechaj pozostawią w domu pieniądze i upoważnią swoje żony do zapłacenia abonamentu, a odbiorą zaraz swoje premie, jakie sobie obrały, ponieważ wieczorem po 6ej godzinie wnet zmrok zapadnie, to mało obejść można, a cały dzień się zmarnuje.

W. DYNIEWICZ.

DO ABONENTÓW.

Kto z czytelników ma na adresie znaczek "May 8", to znaczy, że prenumerata jego skończyła się w maju 1908 roku. Kto chce nadal "Gazetę Polską" odbierać, niechaj natychmiast przysłać prenumeratę; w przeciwnym razie wysyłkę gazety wstrzymamy.

W. DYNIEWICZ.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Rosya się zbiori.

Z Londynu donoszą, że według informacji pewnej gazety Rosya zamówiła u jednej firmy w Clyde 5 okrętów wojennych z których każdy ma być większy od angielskiego kolosa "Dreadnought."

Zapasy Polaka z Amerykaninem.

Z Londynu donoszą, że szampion zapaśniczy Fr. Goth, Amerykanin, zawarł umowę pisemną ze sławnym siłaczem i zapaśnikiem polskim Zbyszkiem Cyganiewiczem z Krakowa, aby w dniu 10go czerwca w hali Olimpie w Londynie obaj spotkają się w celu wywalczenia dla siebie tytułu szampiona światowego. "Skromna" suma, o której spotkają się w zapasach wynosi \$10,000.

Dżuma.

W Guayaquil (Ecuador) od soboty zaszło dziewięć wypadków śmierci na dżumę, a dwadzieścia nowych zachorowań.

Bomba w haremie.

KONSTANTYNOPOL, 21 kwietnia. — W Haremie sułtana znaleziono bombę 10-kilogramową. Wywołało to popłoch w pałacu sułtana. Wiele osób aresztowano.

Śmierć dostojnika angielskiego.

LONDYN, 22 kwietnia. — Dziś rano o godz. 10:30 w mieszkaniu swym przy Downing street zmarł na paraliż serca były premier angielski sir Henry Campbell Bannerman. Śmierć jego nie była niespodzianką dla nikogo, gdyż byłby premier chorował już od dłuższego czasu, i choroba ta była powodem jego rezygnacji przed dwoma tygodniami.

Zimna kąpiel.

WIEDEŃ, 23 kwietnia. — Przykry wypadek zdarzył się hrabinie i hrabi Laszlo Szechenyi i jego żonie poprzednio pannie Gladys Vanderbit. Podczas przejażdżki łódką po rzece Laboreza łódź się wywróciła i młodzi małżonkowie wpadli do wody. Szczęściem skończyło się na zimnej kąpeli, gdyż oboje umiśnie pływali dotarli do brzegu.

Cabrera rozstrzela rewolucjonistów.

GUATEMALA CITY, 23 kwietnia. — Prezydent Guatemali Cabrera, na którym przed kilku dniami dokonano zamachu przyjął wezwanie zagranicznych dyplomatów i oświadczył im, że 18 rewolucjonistów kazał już rozstrzelać a z innymi postąpił tak samo. Położenie tu jest bardzo groźne. Wrzenie nie ustaje, a miasto obsadzone jest wojskiem. Cabrera powodowany strachem nie wychodzi ze swego pałacu.

Rozłom w Niemczech.

BERLIN, 23 kwietnia. — Podczas mającego się dzisiaj odbyć wiecu partii wolnomyślnych ma się dokonać znamieny rozłam w jej łonie. Mianowicie dr. Theodor Barth i jego zwolennicy wniosą rezolucję, która wyrazi wotum nieufności przedstawicielom stronnictwa liberalnego za popieranie polityki bloku rządowego. Na rozłam ten złożyło się najpierw nieprzychylnie stanowisko kancelarza ks. Buelowa, wobec rządów powołanego głosowania do sejmiku pruskiego, a następnie to, że liberalni postawie głosowali w parlamencie wbrew podstawowemu zasadom swego programu za przyjęciem wrogiego dla narodowości niemieckich paragrafu językowego. Secesyoniści z Barthem na czele utworzą sobie osobną partię.

Kurdowie cofają się.

PETERSBURG, 23 kwietnia. — Poniżmo, że bandy rozbójnicze Kurdów cofnęły się w góry, to jednak położenie wojakowych oddziałów rosyjskich wcale się nie polepszyło. Kilka szeregów górskich przyłączyło się do band zbrojczych, z którymi kozacy walczyli, i skutkiem tego coraz bardziej zagrażają oddziałom rosyjskim. Konowalosew dowódca wojska rosyjskiego na granicy perskiej i znawca tamtejszych stosunków twierdzi, że walki te i napady rozbójnicze, tak długo nie ustają, dopóki nie da się Persom pożądaną naucezki, takiej samej, jak przed piętnastu laty.

Obywatele ubezpieczają swego monarchę.

LONDYN, 24 kwietnia. — Komitet z łona wiedeńskiego obywatelstwa ubezpieczył w jednej z tutejszych towarzystw asekuracyjnych życie cesarza Franciszka Józefa na \$1,750,000, aby na wypadek śmierci lub zamachu podczas uroczystości 60-lecia rządów monarchy zapewnić sobie odpowiednie odszkodowanie.

Sprawa Czajkowskiego.

PETERSBURG, 23 kwietnia. — Żona więzionego w twierdzy Petropawłowskiej rewolucjonisty rosyjskiego Mikołaja Czajkowskiego, wyczerpawszy już wszystkie środki celem przyspieszenia jego procesu, wniosła w tych dniach podanie do premiera Stołypina o uwolnienie męża w rosyjskie święta wielkanocne, w czasie których ułaskawia się zwłaszcza wielu więźniów i wypuszcza na wolność. Rząd jednak odpowiedział, że w sprawie tej rozstrzygnięcie może nastąpić dopiero po świętach.

Premier rosyjski otrzymał już drugą petycję z Ameryki, podpisaną przez najwybitniejszych osób o ułaskawienie Czajkowskiego. Prasa związkowa zawi-

adnia w prawdzie nie z urzędowego źródła, ale na podstawie pewnych informacji i że los więźnia rozstrzygnie się w drodze administracyjnej i że wyrok wypadnie łagodnie dla niego, gdyż najprawdopodobniej skazany zostanie na wygnanie z kraju.

Wojna w Marokko.

COLOMB BECKAR, Algierja, 24 kwietnia. — Generał Vigy, komendant drugiej brygady algierskiej piechoty wyruszył na czele 4,500 ludzi do Ainehair, ażeby tam poskromić fanatycznych Berberów i Maurów, którzy się ostatnio burzą przeciw Francuzom.

Bojkotowanie Japonii przez Chińczyków.

SIDNEY, Australia, 24 kwietnia. — Bojkot, który zapoczątkowali Chińczycy przeciwko towarom sprowadzanym z Japonii, rozszerzył się i na tutejszą okolicę. Japoński parowiec, "Yata Maru" odpłynął z tąd do Chin bez towarów Chińczyków i bez chińskich towarów.

Samobójstwo bankiera.

PARYŻ, 24 kwietnia. — W Grand Hotelu zastrzelił się tu dziś bankier londyński Frederico Perruggia, szwagier Rotszylda. Powodem samobójstwa miały być olbrzymie finansowe straty, poniesione przezeń wskutek krachu banków i przedsiębiorstw przemysłowych głośnego La Rochette.

Bandytyzm.

LUBLIN, 24 kwietnia. — Wczoraj zamordowali tu bandyci pewnego policyanta, poczem władze przyaresztowały około 300 robotników w tutejszych fabrykach. Przy tej sposobności znachodziła policja prawdziwe składy broni, amunicji i bomb melenitowych.

Pierwszy publiczny występ króla Portugalii.

LIZBONA, 24 kwietnia. — Jutro odbędzie się tu w konwencie św. Hieronima uroczyste nabożeństwo żałobne za zamordowanych 1 lutego br. króla Karola i następcę tronu Ludwika, w którym wezmą udział król Manuel i królowa wdowa Amelia. Ponieważ będzie to pierwszy występ publiczny nowego króla, zarządzono więc najrozleglejsze środki ostrożności. Wojsko będzie tworzyć szpalier wzdłuż całej linii.

Generał Liniewicz umarł.

PETERSBURG, 24 kwietnia. — Umarł tu wczoraj generał-porucznik Liniewicz, adjutant carski i były dowódca armii mandżurskiej w czasie wojny rosyjsko-japońskiej. Chorował on przeszło tydzień na zapalenie płuc a w końcu przyłączyła się i inna komplikacja — cierpienie sercowe, które położyło kres życiu pacyenta.

Rewolucja w Indjach.

SIMLA, Indye Wschodnie, 24 kwietnia. — Oddział karny wysłany pod dowództwem generała Sira James'a Willcocks'a dla zgronomienia powstańczych oddziałów stoczył już z nimi walną bitwę. Po dłuższej i ciężkiej walce krajowcy zostali zepchnięci z zajmowanych pozycji, ale straty wojsk angielskich są bardzo znaczne, wynoszą bowiem 60 zabitych, w tej liczbie kilku oficerów. Straty tuziemców nie są znane. Dzisiejsza bitwa była pierwszym poważniejszym krokiem zaczepnym powstańców. Dotąd ograniczali się oni na psuciu linii telegraficznych i plądrowaniu wsi.

Lord Minton, wice król Indyi, i lord Kitchener dowódca naczelnego wojsk angielskich przybędzie na pole bitwy dzisiaj i siły angielskie przystąpią zaraz do ofensywy. Wojska angielskie liczą 10,000 ludzi, a podzielone są na trzy brygady, z których dwie pójdą w bój, trzecia zaś zostanie jako rezerwa w Peshawar.

Król Manuel płaci dług za ojca.

LIZBONA, 24 kwietnia. — Gdy w roku 1834 został zdeponowany Król Manuel klejnoty koronne oddano na przechowanie bankowi Portugalii. Niedawno prasa republikańska na podstawie pewnych danych wyjaśniła, że spórą część tych klejnotów użyto na spłacenie długów królewskiej rodziny bez wiedzy parlamentu. Król Manuel rozkazał z tego powodu zrobić inwentarz pozostałych klejnotów i okazało się że rzeczywiście brakuje wspomnianych klejnotów na sumę \$750,000. Dyrektor Banku wyjaśnił, że klejnoty owe zostały sprzedane na osobisty rozkaz zmarłego króla Carlosa.

Młody Manuel oświadczył wobec tego, że zwróci krajowi tę sumę. Oświadczenie to wywołało nadzwyczaj sympatyczne wrażenie w całym kraju i nawet wrogo usposobiona partia republikańska śle pod adresem króla pochwałę.

Książę Chaulnes zmarł.

W Paryżu umarł nagle książę Chaulnes, który był ożeniony zaledwie od trzech miesięcy z panną Teodora Shonts, córką amerykańskiego magnata kolejowego.

Pruskie oszczerstwa.

NEW YORK, 25 kwietnia. — Tutejsza "New York Staats Zeitung" ogłasza depeszę z Berlina, donoszącą, że prezydent poznańskiej rejencji von Waldow i różni inni wyżsi dygnitarze pruscy w Poznańskim otrzymali listy anonimowe w których Polacy przepowiadają tym krzycielom pruskiej kultury w Polsce śmiertelną zemstę. Policja przedsięwzięła środki bez-

pieczeństwa dla ocelenia tych, tak potrzebnych urzędników, którym buntownicy polscy przepowiadają koniec jaki spotkał we Lwowie hr. Andrzeja Potockiego.

Stracenie przywódców powstańczych.

MANILA, Filipiny, 25 kwietnia. — Ciphena Omongo, alias Tidueduc i Afrohiano Fernandez, dwaj przywódcy mauryjskich powstańców, zostali tu wczoraj straceni. Omongo był przywódcą w powstaniu Pulajanów, a Fernandez brał udział w napaści na Lejte, gdzie zabito czterech policyantów i spalono publiczne budynki.

Rewolucja w Santiago.

BUENOS AYRES, 27 kwietnia. — Jak depesze donoszą, w Santiago wybuchła rewolucja. Gubernator N. Santelino wraz z innymi urzędnikami przepędzono, i ci już tutaj przybyli. Gubernator opowiada, że odbyła się tam już walka, w której zginęło wielu obywateli wziętych rządowi lub też odniosło rany.

W prowincji Corrientes położenie staje się także coraz groźniejsze. Prowincjonalna rada deputowanych przyjęła wniosek, ażeby gubernator postawił w stan oskarżenia o zdradę stanu, a pisana zapowiadają, że wkrótce nastanie tam zupełna anarchia. — Rewolucyoniści w Santiago wybrali sobie nowego gubernatora, wypędzonego zaś gubernatora zraniono a jego brata zabito.

RIO JANERIO, 27 kwietnia. — Z prowincji Santiaگو nadeszły tu wieści donoszące, że wypędzonego stamtąd gubernatora restytuowano na urządzie przy pomocy wojska. W starciu zginęło 12 osób i 22 zostało rannych. Policji udało się skonfiskować zapas bomb, przygotowanych przez rewolucjonistów.

Zderzenie się okrętów.

PORTSMOUTH, 27 kwietnia. — Powyżej wyspy Wight zderzył się onegdaj rano parowiec "St. Paul", należący do "American Line" z angielskim krążownikiem "Gladiator", który został znacznie uszkodzony. Z załogi jego zginęło 28 ludzi i wielu odniosło pokaleczenia. Kolizacja nastąpiła podczas gwałtownej śnieżycy, wobec której ustają wszelkie zarzuty o braku ostrożności. "Gladiator" jechał z Portland do portu wojennego w Portsmouth, "St. Paul" zaś opuścił w dniu krytycznym Southampton i znajdował się w drodze do Londynu. Zarówno pasażerowie jak i członkowie załogi tego ostatniego wyszli z wypadku bez szwanku, chociaż sam okręt został znacznie uszkodzony. W tym samym dniu powrócił on do Southampton, a jego

pasażerowie wysiedli. W śróde urządzają się oni w dalszą podróż do New Yorku na parowiec "Tentonic." Stało się prawie cudem, że Gladiator nie poszedł na dno morskie, gdyż tak fatalnie został najechnany, że w śródku został przebity.

Zamieć śnieżna.

LONDYN, 27 kwietnia. — W południowej Anglii z końcem zeszłego tygodnia szerzyła się gwałtowna śnieżycza, jakiej nie pamiętają kroniki od roku 1881. Śnieżycy towarzyszył zimny wichler północny, który spowodował dotkliwie zimno. Wiele ucierpiała komunikacja kolejowa, a komunikacja telegraficzna i telefoniczna została częściowo przerwana. Wiele odległych miejscowości zostało zupełnie odciętych od reszty świata. Równie donoszą o kilku osobach zamarzniętych na śmierć. Największą szkodę mroz wyrządził okwitłym drzewom owocowym.

W Londynie, gdzie w ubiegłym tygodniu padał śnieg, obecnie panuje pogoda, ale dotkliwie zimno daje się mieszkańcom we znaki.

Dżuma w Caracas.

WILLEMSTAD, Caracas, 27 kwietnia. — Prezydent Castro zwrócił się do Akademii Medycznej, by przedsięwzięła środki w celu zwalczania zarazy i poprawy stosunków zdrowotnych miasta. Akademia przedewszystkiem wydała wojnę szczyrom, które roznoszą dżumę — a także objęła nadzór nad porządkiem na ulicach miasta, które codziennie wodą mają być zlewane. Na przyszłość zapowiadają wstrzykiwanie ludności serum Hoffkina, które posiada własności niszczące zarazki dżumy.

Straszną śmierć w ognistej przepaści.

W szybie Ryszarda koło Mostu w Czechach, robotnicy wywożący ziemię wagonami kolejki, usłyszeli z pod ziemi wydobywającą się opodł huk, poczem w pobliżu nich buchnęły w górę płomienie. Zaciekawieni tem niezwykle zjawiskiem, posuwali się ku owemu miejscu, nie bacząc, że tor, wiodący tam, był zamknięty już poprzednio. Pewien robotnik stanął już na miejscu, gdzie jeszcze przed dwoma dniami pracowano, gdzie jednakże roboty zastanowiono z obawy przed zapadnięciem się ziemi. Gdy jednak posunął się o kilka kroków dalej, otworzyła się pod nim ziemia, buchnęły płomienie, on zaś wpadł do owej ognistej przepaści. Robotnicy przerażeni, cofnęli się. Ponieważ płomienie, podsycone gazami podziemnymi, ciągle buchały, nie można było myśleć o wydobyciu zwłok.

GAZETA POLSKA W CHICAGO.

Oldest Polish Newspaper in America
APPEARING EVERY THURSDAY.

ESTABLISHED 1873.

Represents the interests of over 8,000,000 Poles residing throughout the United States & Canada.

Subscription Tvo Dollars per Year.

Rates of advertising on application.

Gazeta Polska w Chicago is read in all the States and Territories of the Union, in Canada, Mexico, Central America, South America, in Great Britain, Ireland, France, Germany, Austria, Serbia, Switzerland, Turkey in Asia, Africa, Australia, and in all the provinces of ancient Poland, in Italy, a First Class Advertising Medium.

All communications ought to be addressed to

W. DYNIEWICZ,
Publisher "Gazeta Polska",
582 Noble St., Chicago, Ill.

We have over 100,000 words of our own Publication and Editions, and Imported Books.

GAZETA POLSKA W CHICAGO.

Najlepsze czasopismo polskie w Ameryce.

Wychodzi co tydzień każdego tygodnia.

PRENUMERATA ROCZNA:
W Stanach Zjedn. \$3.00
W Europie, Ameryce Południowej i Portugalii, \$3.50
W Australii, \$3.00

POSZUKIWANIA: Kwaterunek i najemniejszy wycieczki jednego dnia, dojazd na jeden raz 50 centów, stopa polowa ceny.

POSZUKIWANIA: Na jeden raz jak i ogłoszenia o założeniu jakiegokolwiek przedsiębiorstwa dla obywateli, na jeden miesiąc, bezpłatnie.

ABONENCI: Zmieniający pismielniczkę, powinni podać adres i nazwisko, abyśmy mogli im przesłać pismo.

PIENIĄDZE: Należy przysłać przez Money Order, Express lub w liście rejestrowanym. Kwoty niższe od dolara można przysłać w znaczkach pocztowych.

Rokopisy, nie zwracamy.

Wszystkie listy i pisma do adresatów należy:
W. DYNIEWICZ,
532 Noble St., Chicago, Ill.

Pierwsza Księgarnia Polska w Ameryce posiada książki i broszury z Europy oraz prasę 1000 dzieli i dzieł własnego wydania i nakładu.

TELEFON MONROE 1258.

Chicago, Ill. 30 kwietnia, 1908.

TRZECI MAJ.

Wspomnienie historyczne.

Na warszawskim rynku
Chorągwie się chwiałę,
Zajasniała wiosna,
Majową nadzieję.

Zajasniała wiosna
Nad ojezycznym łanem,
Dziś się w służbie dla Ojczyzny
Chłop porównał z panem.

Na warszawskim rynku,
Tam muzyki grają,
Stanowi kmiczem
Bracia prawa dają.

Nadają nam prawa,
By bronili tej ziemi,
Razem z enymi rycerzami,
Jak z braćmi starszymi.

Na warszawskim rynku,
Tam naród zebrany,
Idą karmazyny,
Idą i mieszczany.

Pan Andrzej Zamojski
Idzie z kmiczem w purze,
A z czeladzią tą cechową
Idą dygnitarze.

Radzieli na sejmie,
Cale czterzy lata,
Uradzili, że się
Naród w jedno zbiera.

Czas ci, Polsko, zgodić,
Twoje ciężkie blizny!
— Wszyscy dzisiaj równi sobie
W obliczu Ojczyzny.

Na warszawskim rynku,
Biją wszystkie dzwony,
Wolnych synów Polce,
Przybyli miliony.

Idą do katedry,
Do świętego Jana,
Złoto — przy kapocie,
Przy delii — sukmana!

O ty dniu radosny,
O ty Trzeci Maju,
Zapachniał kwiecien
W całym polskim kraju.

Zapachniał kwiecien
Najśladziej wonności:
— Miłością Ojczyzny,
I bratniej jedności.

Jan Sawa.

Przed lat 117.

Boże daj! Boże daj,
By nam wrócił Trzeci Maj!

Dnia 3-go Maja r. 1791, stanęła na Sejmie polskim Konstytucja czyli Ustawa, której pamięć piękna i droga po dziś dzień jeszcze krzepi, już czwar- te z rzędu pokolenie, otuchą i nadzieją lepszej doli.

Od wezennego rana, ledwie słońce na niebie zajaśniało, w Warszawie gdzie król nasz Stanisław August w zamku mieszkał, a Sejm przy nim od trzech lat obradował, taki ruch i gwar wszedł się we wszystkich dzielnicach, jakby to nie był zwyczajny robozy wtorek, ale jakies uroczyste święto. Wszyscy zrywają się na nogi, przywiedzają swięte szaty i biegną ku zamkowi królewskiemu. Wkrótce wielki podwórze zamkowy nabyty jest ludźmi, człek stoi przy czelku, głowa prawie przy głowie. Kto mógł wieksal się na schody, i kruczangi, bo nikomu wejścia do pałacu nie bronili laskawy, król polski. Zdawało się, że cała ludność stolicy wysypała się z domów i połączona niezmiernie licznymi tłumami w jedną stronę: już niema miejsca na podwórce napelniają się ulice sąsiednie ludem, który gesto jak zboże na łanie, otoczył zamek.

Nie wszyscy wiedzieli co to będzie, pytali jedni drugich, głośno o tem rozprawiali, ale jakies

dziwne przeczucie mówiło im, że stanie się coś nadzwyczajnego, że potrzeba tam być blisko Króla i Sejmu.

Było także na co patrzeć. Oto z koszar wystąpiło wojsko: pulki piezie i konne rozwinęły się wzdłuż ulic; piechota w kurtkach granatowych z różnokolorowymi wyciagami, w kaszkieciach; kawaleria narodowa w koletach z amarantowymi wyciagami, w konfederatkach na głowie. Slicznie błyszczali do słońca szlify oficerskie. naramienniki złote i srebrne; na proporcach białe orły powiewały. Artylerya zatoczyła na tarasach królewskiego zamku działą. Nad wojskiem w dniu tym miał komendę młody, piękny książę, Józef Poniatowski, brataniec królewski, który później szeroko roz- sławił imię polskiego rycerza.

Tymczasem z ratusza wyruszy- lo bractwo kupieckie i magistrat ze swoim prezydentem Łukasze- wiczem na czele, w towarzystwie najcenniejszych obywateli; wszy- scy w swiętecznych strojach, w granatowych sukniach wierzeh- nych, a błękitnych szarawarach z szpadą lub szabłą przy boku. Za nimi szły cechy z chorągiewkami i kapelami, różne bractwa z gu- dami swemi. Rozstępowali się tu- my, bo już znali z grona tego wiele meżów zasłużonych i cześć i szanować ich umiali. Cechy i bractwa stanęły za szeregiem żoł- nierskimi z obu stron ulicy; star- si kroczyli wprost i śmiało na za- mek do sejmowej Izby.

Kiedy jedenasta godzina wybi- ła na zegarze zamkowym, Król wszedł do Izby. Przed nim mar- szalkowie z podniesionymi laskami, otaczali go generałowie, puł- kownicy, ministrowie przepyszy- orszak około 200 osób liczący. Gwardja przybozna, sami wysocy, piękni ludzie, zamyka pochód i trzyma wartę u wejścia. Król Stanisław August miał na so- bie paradny, biały mundur kade- tów. Na steranem życiem i kłes- kami obliczu widniała obola: po- wagi i zadowolenia głęboka zadu- ma. Błask szlachetnego majesta- tu bił w tej wielkiej chwili od królewskiej postaci.

A wtedy ogarnęło wszystkie sereca jakies blygie uniesienie i z tysiące piersi wydarł się okrzyk: "Niech żyje król!"

Wiosenne, majowe słońce pe- kiem promieni padało na uroczy- se to zebranie, podnosiło namię- cie wlewało w skołatanie umy- śle.

Kiedy Król zsiadł na tronie, a marszałek wielki, kromy stu- knął laską, usłyszyło się w Izbie, a tylko zdala słyszalsz jakoby cicho, te same powtarzane przez lud, stojący na podwórku i uli- cach.

Wtedy uderzył laską trzykroć marszałek sejmowy, Stanisław Machalowski, i zagaił posiedzenie. "Po odczytaniu wszystkich para- grafów nowej konstytucji odez- wał się Zabiello, poseł inflandz- ki:

"Nad rzeczą tak rozważnie i ostrożnie ułożoną delibrować nie widzę przyczyny... Złączmy się już wszyscy na jej przyjęcie. Cie- bie tylko Najjaśniejszy Panie pro- simy, abyś najpierwszy wykonał przysięgę, a wszyscy za tym pój- dziemy przykładem."

Ledwie te słowa wyrzekł [a by- ły jakoby z myśli wszystkich wzięte], senatorowie i posłowie porwują się z miejsc, na środek Izby ruszają, kołem obstepują tron króla i zanoszą błagalną pro- śbę o dokonanie przysięgi. O- krzyk najwyższego zapalu tłum- glos marszałka, pytającego o zgo- dę; już nie po trzykroć, jak zwy- czajnie, ale po tysiące razy powta- rzają ją zebrani.

"Vivat Król! vivat nowa Kon- stytucja!" rozlega się po Izbie sejmowej; słowa te pochwytyje mnogi lud, zgromadzony na dzie- dzieciu zamkowym i bliższych u- licach, cała Warszawa rozbrzmie- na niemi, łączą się w jeden potę- żny chór, jakby sto dział nagle huknęło. Wszyscy "radością od- dychają, radością słuchają", niejedno do góry czapkę podru- cił z uciechy, kobiety na gale- ryach powiewają chustkami.

A król, uniesiony słodkimi za- palenem, wstępuje na krzesło, aby być lepiej widzianym, i na świę- tą Ewangelię rękę położywszy, powtarza głośno rote przysięgi, którą czytał biskup krakowski, Feliks Turski.

Cisza zaległa w sali, słuchano tak uważnie, jakby chciało się mieć wrażli na zawsze w dusze każde wymówione słowo. Lży radości potoczyły się z niejednej twarzy, podniesione do góry rę- ce oznajmiały nietykło ukonten- towanie, ale też zarazem chęć meżnego bronienia tak świętej U- stawy.

A kiedy król skończył, ode- zwał się do słowa:

"Juravi Domino, non me poe- nitebit: przysięgłem Bogu, zło- wać tego nie będzie. Wzywam te- raz kochających Ojczyznę, niech idą za mną do kościoła, na zło- żenie Bogu wspólnej przysięgi i

dziękczynienie, że nam pozwolił tak uroczystego i zbawiennego dopełnić dzieła."

Ruszyli się tedy wszyscy: sena- torowie, posłowie i arbitrowie, magistrat i cechy miejskie, lud zebrany razem, wśród okrzyków: "Vivat Król! vivat Konstytucja!" "Wyraz powszechnej radości i szczęścia nieporównana był tej uroczystości ozdoba."

Już dzień był ku schyłku, słoń- ce chyliło się ku zachodowi i rzu- cało łagodne promienie przez szy- by starożytnego farnego kościo- ła, w którym dały się widzieć roz- winięte cechów chorągwie wśród ludu, zewsząd po gankach nawet i oltarzach natłoczonego, jako też i chorągwie które zwycięską ręką pozawiesiali przodkowie. Starożyne dzielnych Polaków groby, sama świętość miejsca, wśród niego król, biskupi, senat, posłowie z wzniesionymi rękami, przysięgający na szczęście na-rodu — tak pisze świadek współ- czesny i obecny ksiądz Hugo Kołłątaj — wszystko to czyniło podobnie równie wspaniały jak kli- wy.

I składali potem kolejno mar- szalkowie, biskupi i senatorowie świecy, ministrowie i posłowie, cały zgromadzony naród, ręce do góry wzniosłszy, przysięgę. Ksiądz Biskup Gorzeński zainto- nował Te Deum Laudamus, Cie- bie Boże chwalimy; wtórował mu głos tysiąca piersi, zmieszany z hukiem dział, grzmiących z te- rasu zamkowego.

I była chwila wielka uroczy- sta, na którą długo czekali, któ- rej nie zapomnieli do śmierci u- czciwście...

Król wrócił do Izby, zasiadł na tronie, wśród wesołych okrzyków, i polecił marszałkom, aby zaraz odbierali przysięgę od komisji skarbowej i wojskowej, aby na konstytucję najprędz przysięgło wojsko po całym kraju, jako w pierwszej linii jej obrońcy.

A gdy powszechna na to była zgoda, podpisał marszałkowie za- raz konstytucję, a król posiedze- nie zamknął.

Lud zaś miejski wyszedłszy z kościoła z rozwiniętymi chorąg- wami, odprowadził marszał- ków do pałacu Rzeczypospolitej, gdzie komisarze wojskowi, posłu- szni woli Sejmu, wykonywali przysięgę na konstytucję, a po- tem do domów wśród okrzyków: "Vivat Król, vivat nowa konsty- tucja!" Pociągali też na podwó- rze saskiego pałacu, gdzie rezy- dował poseł Elektora saskiego, by tam złożyć hołd naznaczone- mu następcy tronu; stamtąd szli zaś przed domy wielu znanych posłów i patryotów, dziękczynne wivaty na ich cześć wnoszące.

Z nastaniem nocy, około godzi- ny dziesiątej, zapanowała cisza i spokój powszechny. Obywatele powrócili do swych mieszkau i tam się poili nadzieją przysz- łości. "Mimo licznego mnóstwa ludzi, mimo najżyźszego zapalu, cień nawet najmniejszego gwałtu nie ska- ził sławnej dnia tego pamiętki."

Taki był dzień odrodzenia się narodu polskiego, pamiętny dzień Trzeciego Maja.

REZOLUCYA
przyjęta na Wiece Protestacyjnym Po- lonii Chicagońskiej, odbytem w dniu 28-go kwietnia w "First Mi- chigan Army", przy Mi- chigan Ave i 16-iej ul.
w Chicago, Ill.

Ponieważ uwaga całego cywilizowa- nego świata jest dzisiaj zwrócona na ohydny zbrodnie, jak rząd niemiecki pod panowaniem cesarza Wilhelma ob- cenie popelnia wytyżając swe siły i pra- cując nad tem, abyże zgnieć i zni- szczyć naród polski w tej części Polski która dawniej była wolną i niepodległą, a przez zbrodniczy i urągający zasadom moralności podział dostała się pod za- bór pruski, jako tu nieprawą.

Ponieważ przez ustanowienie nowych praw, które są najhulaniejszą zbrod- nią przeciwko sprawiedliwości, równo- ści, wolności i przyzwoitości rząd ni- miecki stara się pozbawić Polaków ich ziemskiej, tej ziemi która od nie- pamiętnych czasów jest rdzeniem polską, — która jest dziedzictwem po pra- jkach, która jest ich prawną własnością nie droga niczyich zabiorów, nie droga wyniszczenia innych narodów, ale pra- wem dziedzictwa świętego zastużonem i centonem ziemi, na której Polacy bronili murów własnych piersi i potoku- kami własnej krwi cała Europa przed najazdami Turków i Tatarów;

Ponieważ przez brutalne i barba- rzyjskie sposoby, pod pokry- wą ustaw, rząd niemiecki oka- zuje niedbalosć, bezwzględność, bez- wstydność i nieposzanowanie wielkiej zasług, jakie polski naród położył i ciągle położę na polu nauki, literatury, muzyki i sztuki pięknych; stara się wy- niszczyć język polski i zatrzeć dla przyszłości dzieła i literaturę meżów i myślicieli polskich, zabraniając apoa- niami prawdziwie nadadującymi Heroda dzieciom polskim modlić się, mówić, śpiewać lub skarżyć się w swym oj- czyzmym języku, którym przemawiali Kopernik, Sobieski, Kościuszko, Puł- ski, Chopin, Sienkiewicz i cale leg- nych Polaków zasłużonych ludzkości i ewilizacji;

Ponieważ ziemia polska i mowa pol- ska są niezbędnymi podwalinami i koniecznymi warunkami bytu narodo- wego i zamachy na nie ze strony rządu niemieckiego są przeciwne prawdziwej sprawiedliwości i prawu i są pogwałce- niem międzynarodowych ustaw ewi- lizowanego świata i wszelkich praw, tak

moralności jak boskich i ludzkich;

Ponieważ byt polskiego narodu był i zawsze jest ważnym czynnikiem w dziejach postępu ludzkości i cywiliza- cji, a zniszczenie tego bytu, planowa- ne i obecnie próbowane przez rząd niemiecki, gdyby doszło do skutku, by- ło by stratą dla ludzkości i cywilizacji i poprostu morderstwem bogobojnego, wolności miłującego i spokoju utrzymu- jącego narodu;

Ponieważ starania o wytepienia na- rodu polskiego i obecnie prześladowania przez rząd niemiecki zaprzęga obcene- mu pokojowi całego świata przez dopro- wadzanie spokojnego i pokój miłują- cego, chociaż meżnego i nieustraszonego ludu polskiego do ostateczności i do rozpaczy, aby go pogryźć w krwa- wy buj oporny doprowadzić do rozle- wu krwi w walce o byt i żywot spo- kojnego i cywilizowanego narodu mę- czonego pod obcymi zabrami;

Ponieważ jest świętym obowiązkiem wszystkich prawych obywateli ame- rykańskich podtrzymać i bronić po- stępu, cywilizacji, ludzkości, między- narodowego prawa i pokoju, i prote- stować przeciwko wszystkim co za- graża tym, zwłaszcza kiedy samo ży- cie i byt narodowy jest zagrożony;

Ponieważ rząd Stanów Zjednoczo- nych podnosił swój głos potępną pro- cieżko prześladowaniu wszelkiemu i gwałtom popelnianym na różnych na- rodach, nieraz wstrzymał mordercze ręce brutalnych despotów nęczęcych się nad niewinną ofiarą i w przeszłości w tym kierunku położył podwaliny swych zaprzęgów w przyszłości w tych sprawach prześladowań narodów;

Dla tego też my, jako obywatele Stanów Zjednoczonych zebrani na tym wiecu uchwalamy, decydujemy i posta- nawiamy, że

Wyrażamy swe oburzenie i potę- piamy postępowanie rządu niemieckie- go względem Polaków jako zagroże- nie wszechświatowemu pokojowi, jako pogwałcenie międzynarodowych praw i zachowania na poster i cywilizacji;

Postanawiamy, że łączymy się ra- zem w wyrażeniu protestu, przeciwko staraniom rządu niemieckiego stara- jące się obecnie dopuścić się i za- bójstwa narodu polskiego i że prote- stujemy w imię cywilizacji, moralności i sprawiedliwości;

Postanawiamy, że niniejszym zwraca- my się, prosimy, nalegamy i żądamy, abyże władze, wykonawcze, prawoda- weze i sądowe rządu Stanów Zjedno- czonych jakoż rządów pojedynczych Stanów urzędowo zwrocily swe uwa- gi i działania ku zapobieżeniu dalsze- mu prześladowaniu Polaków przez rząd niemiecki i żeby wymogły na rządzie niemieckim zaniechanie dalszego popelnia- nia haniebnej zbrodni w uświadaniu wydarcia narodowi polskiemu jego je- zyka, ziemi i w ogóle wszystkich pod- walin jego bytu;

Postanawiamy, że niniejszem zwraca- my się, prosimy, nalegamy abyże rządy i przedstawiciele każdego ewi- lizowanego kraju na całym świecie, ja- koteż Ojciec Święty Papież Rzymski Pius Xty i wszyscy myśliciele i meżo- wie stanu jakoż przedstawiciele wszy- stkich myślnych cywilizowanych ludów położyli się w wyrażeniu protestu, po- tępiania i oburzenia przeciwko nieene- mu traktowaniu polskiego narodu przez rząd niemiecki i abyże wszelkimi środ- kami dopomogli do tego, aby nie do- puścić do dalszego popelniania hanie- bnej zbrodni i abyże wstawiając się za Polskę przeszkodzili rządowi niemiec- kiemu w wykonaniu planu do wynis- czenia narodu polskiego;

Postanawiamy, że nie musimy się do sumie- nia, sere i pocucia sprawiedliwości, przyzwoitości i prawości niemieckiego na- rodu, a żebyż zaprotestował przeciwko postępowaniu swego rządu które jest barbarzyńskie, niesprawiedli- we i zbrodnicze i abyże wyraził publi- cnie i publicznie światu, że trakto- wanie Polaków przez rząd niemiecki jest szkodliwe potępienia godne i ha- niebne, a nie zasługujące na lnną na- zwę, jak tylko na nazwę zbrodni w o- czach wszystkich dobrze myślących lu- dzi niemieckich;

Postanawiamy, że popieramy i uzna- jemy za dobre i pożądaną rezolucję członka Kongresu Bates'a obecnie pod rozway Kongresu oddaną i prosimy każdego członka komitetu prawoda- weczego Stanów Zjednoczonych, abyże ta uśtawa została przyjęta w czasie o- becnej sesji Kongresu;

Postanawiamy dalej zwrócić się z pro- bą do całej prasy, do całego klu- ru i wszelkich organizacji w Sta- nach Zjednoczonych abyże zwrocily u- wagę na jak bolesną i wolanie o ratu- nek wydzierający się obecnie z sere pol- skich w gnębioną ich Ojczyznę, a szczególnie w części pod pruskim za- borem;

Postanawiamy wysłać niniejsze re- zolucje do reprezentantów tak rządu tutejszego kraju, jakoż reprezentan- tów wszystkich cywilizowanych naro- dów, delegatów papieskiemu Ojcu świętemu Piusowi XI i całej prasie tak chiegońskiej jak i innej;

Postanawiamy, abyże komitet urzą- dzający niniejszy wiec był upoważnio- ny do agitowania i pracowania i nadal przeciwko prześladowaniu Polaków i swa siły wytyczł we wszystkich kie- runkach, dopóki aprawa święta nie zwycięży.

Korespondencya.

Worcester, Mass., dnia 15 kwietnia 1908. Słowski robotczy nie na łopozie nie zmienili. Fabryki jak staly, tak i stoją, i nawet znana szlachetna i "White Perry and Dexter Co." coraz słabiej idzie, bo zaledwie 3—4 dni w tygodniu. Ludzi mnóstwo chodzą bez roboty, a na ich twarzach mo- żna zauważyć smutek i przegnojenie; odzież na nich brudna, a niektórych i podarta i jak widno to terazniej- sze bezrobocie dało się dobrze wo- znaki klasie robotniczej. W każdą sobotę w głównych wiktualnych sto- rankach sprzedają gotowany groch (cook beans) po 10 ct. kwarta, który ludzie w terazniejszym czasie ze smakiem spożywają, a już o 5 godzinie popo- ludniu to się tak cisza, że sobie o- lewają zęber nie polamią, bo nikt nie chciałby być ostatni, bo czasem i te- go specjały zabraknie. Kiedy fabryki wszystkie były w ruchu, to każdy miał dosć pieniędzy na inne przysma- ki, a gdy w ten czas kupił sobie kogo tego gotowanego grochu, to go zdurzył wymiśli, że takie podle ja- ko kupuje. A więc zmieniły się czasy, prawie nie do poznania z powodu tego bezrobocia. — Józef Komorowski wytoczył proces "New York Central and Hudson River Railroad Co., za

uszkodzenie cielesne w roku 1902. Pra- cował u powyższej kompanii przy bu- dowl toru kolejowego i został pod- czas roboty najezony przez pociąg, za co żąda odszkodowania \$10,000. Dnia 10 kwietnia pn. 89 przy Pleasant ulicy wiadomono z jakiej przyczyny wybuchł pożar. Szkody obliczają na \$4,500. — Wypada nadmienić, iż Po- lacy tutejsi w polityce Amerykańskiej niebiorą żadnego udziału, pomimo, że jest znaczna liczba takich, którzy są tu osiedleni od 15 lat i mogą dobrze angielskim językiem władać.

Czytelnik "Gazety Polskiej" Leon

Lysik.

Zgon Słowackiego.

W kilka lat zaledwie po wyjeździe z kraju w liście Juliusza Słowackiego pisanym z Genewy d. 5-go lutego 1835 roku, znajdujemy jedno z tych po- fnych, serdecznych zwierzeń, któ- rych spotyka się tyle w jego korespon- dencyi z matką:

"...Lekam się, czy już nie umarłem, bo mi zdaje się, że już się nigdy ko- chać nie będę. W mojej głowie utwo- rzył się jakiś obraz, jakies wyobraze- nie ogromnej miłości, niepodobne do osiągnięcia.

Moi znajomi wszystkie latają za te- mi angielskami, jak wróble i bawia się. Czasem im zazdrozczę, czasem cho- dząc po alei ogrodu przy świetle księ- życy, mam jakies uczucie samotnej dumy, które mnie poeiosa. Ludzie, którzy mnie teraz zapominają, może będą kiedyś pamiętać o mnie, a kie- dy przysłał tutaj wygrzebywać popio- ły, leżące po zielonych cmentarzach, może także i mnie wezmą i zaniosą do mojej ziemi. O takim teraz marzę powrocie..."

To przeczucie poety, w smętnem rozmarzeniu zrodzone, poczyną się w rzeczywistość przybklekać kształty. Chwila ta zdaje się być blizką...

O popioły Słowackiego upomina się przez szereg lat młodzież polska, dziś upomina się naród cały... I po tę na- rodową relikwie wychyła dziś ręce Kraków i Warszawa...

Zgoda między tymi gradami na- stąpi zapewne, a gdy szczytliwie o- kolniczości pozwoli, prochy autoru "Lilli Wenedy" spoczną w rodzinnej ziemi. Może to szczęście spotka tak- zieżoną przez niego w Warszawie, a może proch ten pojdzie na Wawel, aby blask Mickiewicza legły przy sobie to "dwa na słońcach swych przeciwnie bogi!"

W tej zaś chwili rzućmy okiem w przeszłość, gdy w Paryżu na ulicy Ponthieu zgasił w silo mejskiego wieku trawiony długą chorobą piersiową Juliusz Słowacki.

Dom przy ul. Ponthieu, niedaleko Pól Elizejskich, oznaczony był da- wniej nr. 30-ym, ale jeszcze za ży- cia poety numeracja uległa zmianie i nieuchronnie ta posiada oddawa- na nr. 34. Kamienica to dosyć obszerna, bo o kilkunastu oknach z frontu, skła- da się z czterech piętr i tak zwa- nych mansardów, gdzie w "dwóch maleńkich pokoiach, wychodzących po- łudniowem słońcem," już w dru- giej połowie 1842 r. zamieszkał Sło- wacki. "Tam na najwyższem piętrze — opowiada Cypryan Norwid — po- koik był, ile można, najkroczmiej u- meblowany, a okna jego dawały na przestrzeń, jaką się z wysokości za- wsze widuje, tem jednym tylko upię- kszona, iż czerwone słońca zachody w szyby lily lunami swemi. Kilka do- nieczek z kwiatami na ganku przed oknami temi stało, a ośmielone przez nieczułkańce wróble zlatywały tam i szebiotwały."

Pokoik ten, jak zwykł był mawiać przed przyjaciółmi swymi Słowacki, zupełnie byłby dla szczęścia człowieka wystarczający, gdyby nie to, że z powodu nieczupności prostych kątów po jednej stronie, że był skwadra- towany...

Obok była maleńka sypialnia. Z te- go poddasza uleciało ostatnie technie- nie Juliusza...

Kilka faktów, z tą chwilą żalobną zwiazanych, skądinąd znanych, lecz sprostowanych nieco i uzupełnionych nie będzie może obojętnych dla sere polskiego w 50-tą rocznicę zgonu je- dnego z wielkich poetów świata.

W dziedzictwie z ojca na syna prze- szła wytna od urodzenia organizacja Juliusza Słowackiego. Gdy przyszedł na świat, ojciec jego Euzebiusz, miał wówczas lat 37, organizm nadzar- pnięty troską i zapisami w ciężkiej walce o byt, mózg wyczerpany pra- cą naukową — i rozwinięta choroba piersiowa. Matka również nieczył sil- nem cieszyla się zdrowiem i odznacza- ła się niezwykłą, ciagle wynagającą się nerwowością. Choroba jej w wieku późniejszym miała wszelkie objawy tego, coby lekarze dzisiejsi nazwali histeryą.

W Krzemieńcu, d. 4 września 1809 roku, w domu, należącym do budowli licealnych, ujrzało światło dzienne dziecię tych rodziców, drobne i w- ągle, w stanie, obudzającym obawę o dalsze życie swoje. Babunia na jego intensyę chodzila modlił się do kościo- ła, a wczoraj, wstąpiła do domu, przed którym rosły dwie topole i pyta- ła: przedzwojczyliście dwa wianki...

Obawa o zdrowie nowo narodzonego dziecka była tak wielka, że postano- wiono przedzwojczyliście ochrzcić je i dopełniono ceremonii chrztu z wody nazajutrz po urodzeniu.

To samo, dziwnem losu zrzędzeniem, działo się z jego ojcem. Gdy urodził się Euzebiusz Słowacki, nad dziecie- ciem wiatem dopełniono zaraz ceremo- nii chrztu z wody "z konieczności," jak to wyraźnie zaznacza urzędowa chrztna metryka.

Drobnym, wątłym był Juliusz od wezennego dziedzictwa do zgonu. W "Pamiętniku" powiada o sobie, że gdy po ślubie matki swej z doktorem Bem przybył z Krzemieńca do Wilna, panny Becu, Olesia i Harela, ledwie dostrzece mogły swego malego przyjaci- ła, taki był drobnny i szczerpy, choć miał już wówczas lat dziewięć. W czwartym roku życia chorował nie- bezpiecznie, a w kilka lat później ciężką przechoził odrę.

Pierś mu się podnosiła ciężkiem o- łem, detehniem,

Ludzie nieraz: "On umrze" — mó- wili przed matką.

— powiada w "Godzinie myśli" o późniejszym wyglądzie swoim.

Schoty były chorobą dziedziczną w całej rodzinie Słowackich. One za- brały z tego świata w młodym wieku nie tylko Juliusza i ojca jego, lecz naj- pewniej były też przyczyną śmierci dziadka, Jakóba Słowackiego. W li- stach p. Salomei Becu do Odyca spotykamy często wzmianki o tej cho-

robie, w tak fatalny sposób cięższej, nad życiem członków tej rodziny — i ciągle obawy matki o zdrowie syna.

Z AMERYKI.

Ex-prezydent chory.

O stanie zdrowia Grovera Clevelanda bawiącego jeszcze w Lakewood, N. Y., pomimo zakończenia sezonu, sprzeczne nadchodzą wieści. Od małżonki jego jednakoż dowiedziano się, że stan jego zdrowia nie daje powodu do obaw.

Pożar.

W Cape May, N. Y., — Przedmieście Cape May Point uległo zniszczeniu częściowemu przez pożar, który zrzucił szkodę na \$100,000.

Młody Roosevelt jeździ Balonem.

WASHINGTON, D. C., 23 kwietnia. — Najstarszy syn prezydenta Roosevelta, Theodore, wznosił się balonem w towarzystwie kapitana Chandler i Fitzhugh Lee, adjutantów prezydenta. Pozostawali oni w powietrzu przez trzy godziny i 35 minut. Balon, należący do sygnałowego korpusu armii, wznosił się tu o godz. 1:40 popołudniu i spuścił się na ląd w pobliżu Delaware City, Del.

Dziecko porwane przez oria.

MEDICINE HAT, Alb., 23-go kwietnia. — Dwuletnia córeczka hodowcy bydła Jamesa Norquay zginęła w zeszłą sobotę. 50 farmerów konno przeszukało całą okolicę, lecz nie mogli nic znaleźć. Przypuszczają, że dziewczynkę porwał orzeł.

"Czarna ręka."

STREATOR, Ill., 23 kwietnia. — Front składu wiktualii, własność Włocha Rizzo Salvatori, został zniszczony przez dwóch nieznanym mężczyzn. Zeszłej jesieni Salvatore otrzymał z Chicago list z pogróżką, że cała jego rodzina zostanie wymordowana przez stowarzyszenie "Czarnej ręki". Jeżeli Salvatore nie złoży na umówionym miejscu \$1,000.

Chłopiec bohaterem.

NEW YORK, 24 kwietnia. — Dzielnym chłopcem okazał się 18 letni konduktor elevatoru Charles Laudy, który uratował życie 50 rodzinom liczącym około 280 osób, mieszkającym w 6 piętrowym domu apartamentowym na rogu Lexington ave. i 48 ul. W czasie jednego ze swych przejazdów Laudy spostrzegł w suterenu pożar. Zawałał natychmiast do jednego z domowników, by ten zaalarmował straż ogniową, a sam pośród dymu szybko jeździł w górę i na dół, ażeby mieszkańców ratować. Udało mu się to tak doskonale, że zanim nadjechała straż ogniowa, gmach był niemal próżny. Pożar ugaszono, kiedy zrzucił szkodę na kilka tysięcy dolarów.

Pożar lasów.

MOSINEE, Wis., 23 kwietnia. — Całej osadzie zagrożonej płomieniem palących się okolicznych lasów. Na wezwanie burmistrza pośpieszyli setki ludzi zwalczając płomienie.

Sędziwy wiek.

WINNIPEG, Man., 23 kwietnia. — Nad brzegiem jeziora Manitoba w swojej chacie zmarł niejaki John McNabb, liczący lat 108.

Pastor utonął.

MINNEAPOLIS, Minn., 23 kwietnia. — W "Ditters Lake" utonął pastor J. H. Kiel. Pastor wyjechał z dwoma okolicznymi proboszczami łódką w celu przejażdżki po jeziorze. Nagle łódź wyrzuciła się i wszyscy trzej duchowni wpadli do wody. Niebezpieczeństwo

nie wydawało się wielkiem, ponieważ wszyscy pływać umieli. Nagle pastor Kiel począł tonąć. Przyciągnęli go do brzozy dwaj towarzysze, ale Kiel wkrótce skonał.

Wszystko na opak.

BALTIMORE, Md., 22 kwietnia. — Niezwykłego odkrycia dokonali lekarze szpitala "Johna Hopkinsa," podczas sekcji zwłok sędziwego Johna E. Mc Keighona z St. Louis, Mo. Wszystkie ważniejsze organy w ciele jego znajdowały na innych niż u normalnych ludzi miejscach, lub były umieszczone w odwrotnej pozycji. I tak, serce zupełnie było odwrócone, nerki miały kształt zupełnie podkowy, a wątroba dotykała pęcherza. Pewna liczba organów, była zupełnie ze sobą powikłana. Lekarze zachodzą w głowę, jak ów człowiek mógł przeżyć 66 lat.

Burza w Texas.

LAREDO, Tex., 23 kwietnia. — Całą okolicę nawiedził ulewny deszcz i grad. Największe spustoszenie wyrządził grad na polach młodej cebuli.

Katastrofa kolejowa.

WILLIAMSPORT, Pa., 23 kwietnia. — Wskutek wykolejenia pociągu wiozącego zapasy drzewa dla kompanii "Laquin Lumber Co." ośmiu robotników włoskich poniosło śmierć na miejscu, jeden zmarł krótko po przybyciu do szpitala, a piętnastu poniosło ciężkie uszkodzenia.

Nieszczęście wydarzyło się w odległości 26 mil od Ralston. Wykolejenie było tak silne, że wszystkie wagony zostały potrąsane.

Odpowiedzialność pracodawców.

WASHINGTON, D. C., 23 kwietnia. — Prezydent Roosevelt podpisał uchwalony projekt ustawy o odpowiedzialności sądowej pracodawców. Minister sprawiedliwości orzekł, że ustawa ta jest zgodna z konstytucją.

Ustawa ta uznaje odpowiedzialnymi kompanie kolejowe za śmierć lub uszkodzenie służby kolejowej, chociażby to nieszczęście wynikło, skutkiem niedbalości innych robotników, albo skutkiem wadliwej maszyny.

Katastrofa w kopalni.

PITTSBURG, Pa., 23 kwietnia. — Wczoraj rano wydarzyła się eksplozja w kopalni węgla w Ellsworth, Pa. Kopalnia ta jest własnością kompanii "Ellsworth Colliers." Początkowo miano, że ze stu robotników znajdujących się podczas eksplozji w kopalni, nikt nie uszedł z życiem. Pokazało się jednak później, że obawy te były pienne, ponieważ tylko czterech robotników zostało zabitych i trzech rannych.

Zwłoki czterech ofiar zostały spalone na węgla. Przypuszczają, że powodem eksplozji było nagromadzenie się gazów w nowym ganku. Eksplozja była tak silna, że wszyscy robotnicy padli na ziemię. Wnet jednak się popodnosili i z wielkimi przeszkodami wydobyli się na powierzchnię.

Huragan w Nebrasce

BANCROFT, Neb., 24 kwietnia. — Tornado, który przeciągnął w odległości dwudziestu mil stąd na północny zachód, wyrządził olbrzymie szkody. Mała córeczka farmera Samuela Mangelsona znalazła śmierć w gruzach zniszczonego przez orkan domu. Rodzina Mangelsona, składająca się z dwoje małżonków i pię-

ciorga dzieci, siedziała przy obiedzie na farmie w Township Cleveland, w powiecie Cuming, gdy nadejściem gwałtownie i zniszczył cały dom. Gruz przywalił całą rodzinę. Najmłodsza córeczka, licząca kilkanaście miesięcy znalazła śmierć na miejscu; reszta rodziny zdołała się z pod gruzów wydobyć, silnie potłuczona.

Tornado zniszczyło również zabudowania gospodarskie na farmie Bernharta Waachera, ale na szczęście nikt z ludzi szwanku nie poniósł.

Także kilka innych farm zburzyło tornado doszczętnie.

Brownie w kłopotach.

INDIANAPOLIS, Ind., 24 kwietnia. — Prokurator tujejszy Bingham zamierza wytoczyć procesa wszystkim browarom w Stanie o sprzeciwiające się ustawie utrzymywanie przez wyszynków i zajmowanie się drobiazgową sprzedażą trunków. Jest w tym stanie przeszło 20 takich browarów i podobno wszystkie zajmują się utrzymywaniem wyszynków. Prokurator domaga się być jedynie tylko zakazania sądowego takiego postępowania, ale także odebrania charakteru i wyznaczenia administratorów. Jeżeli procesa te wypadły po myśli prokuratora, to nie tylko browary zostaną pozamykane, ale także około 3500 wyszynków.

Chłopiec przemawia z ambon w katedrze katolickiej.

Filadelfia, 24 kwietnia. — Od dwóch dni odbywają się tu wspiane uroczystości z okazji setnej rocznicy założenia katolickiej diecezji filadelfijskiej. Wczoraj dzieci szkolne, w liczbie przeszło 3000, wzięło udział w uroczystości i po raz pierwszy w dziejach diecezji zdarzyło się, że z ambon wspaniałej katedry przemawiał świecki człowiek i to chłopiec z najwyższej klasy katolickiej szkoły wyższej, niejaki Charles Devers, który opisywał zasługi Arcybiskupa Ryana.

Zmiany komendantów "naszej floty".

WASHINGTON, 24 kwietnia. — Sekretarz marynarki zarządził pewne zmiany w komendach różnych dywizji naszej eskadry okrętów wojennych, a mianowicie: Konradmirał Chas. N. Thomas, komendant 2 oddziału eskadry na pokładzie Minnesota zostaje naczelnym dowódcą eskadry okrętów wojennych (okręt flagowy Connecticut). Zamianowanie to wchodzi w życie d. 9 maja, kiedy konradmirał Evans zostanie pensjonowany. Konradmirał Emory komendant 2 dywizji pierwszego oddziału eskadry zostanie komendantem 4 dywizji 2 oddziału. Konradmirał Charles S. Sperry, komendant 4 dywizji 2 oddziału, zostanie komendantem 2 oddziału, a zatem następcą Thomasa. Kap. Seaton Schroeder, komendant okrętu wojennego Virginia, zostanie komendantem 2 dywizji 1 oddziału, a kapitan Alexander Sharp, komendant waszyngtońskich okrętów, obejmie komendę okrętu Virginia.

Sprawa Wenezueli.

WASHINGTON, 24 kwietnia. — Wobec komitetu senatu dla spraw zagranicznych, który chwilowo bada stosunki rządu tujejszego z rządem wenezuelskim, wczoraj zarządcą "New York and Bermudez Asphalt Co." złożył dziwne zeznania, które dowodzą niejako, że prezydent Castro najzupełniej miał słuszność utrzymywaniem, że owa kompa-

nia finansowo popierała rewolucję w Wenezueli, a rząd waszyngtoński zadając kłam temu twierdzeniu, ujmuje się za kompanią, domagając się dla niej odszkodowania, wystawił się na śmieszność. Ów zarządcą oświadczył, że dla rewolucjonistów istotnie \$145,000, ale został do tego zmuszony. Niema teraz wątpliwości prawie, że senat nie zgodzi się na wystanie ekspedycji karnej do Wenezueli.

Obrabowali "gamblerów."

HOT SPRINGS, Ark., 24 kwietnia. — Wczoraj po północy czterech zamaskowanych rabusie, w rewolwery uzbrojeni wtargnęli do budynku klubu Indiana przy Central ave., zmusili znajdujących się tam członków klubu do ustawienia się wzdłuż ściany i zagarnęli z kasy graczy \$5,000 do 6 tysięcy. Wkońcu zamknęli wszystkich gości w jednej ze salek i oddalili się. Goście nie obrabowywali. Wszystko to odbyło się tak szybko i cicho, że goście znajdujący się w sąsiedniej kawiarni dowiedzieli się o całej awanturze dopiero, gdy rabusie byli już daleko.

Huragan na południu.

NEW ORLEANS, La., 25 kwietnia. — Wedle doniesień nadchodzących drogą telegraficzną z różnych stron, wydaje się, że 172 osób zostało zabitych, a 460 pokaleczonych, — z tych wiele niebezpiecznie, w czasie huraganu, który wczoraj nawiedził trzynastą Stanów od obu Dakot począwszy aż w dół do Zatoki Meksykańskiej. Którędy huragan przeszedł, — pozostawił tam szlak zniszczenia straszliwym spustoszeniem, poburzoną domkami i zabudowaniami, poobalanymi drzewami i krzewami, pozabijającymi lub pokaleczającymi tysiącami zwierząt domowych.

Najgroźniej srożył się huragan w stanach Louisiana, Mississippi i Alabama, gdzie miasteczko miasteczko mocno uszkodziło lub farm poburzyło; nim tam jednakowoż nadzedł, przeszedł przez Północną i Południową Dakotę, Minnesotę, Iowa, Illinois, Nebraskę, Kansas, Missouri, Tennessee i Oklahoma. W pobliżu Natchez, Miss., 64 osób zostało zabitych, a 126 pokaleczonych. Setki domów tam zostały poburzone. Huragan przeszedł przez powiaty Adams, Jefferson, i Claiborne, Miss. na przestrzeni 50 mil i po drodze każde zabudowanie niszczył. Szlak jego był 1000 mil szeroki. W Louisianie około 20 miejscowości zostało zburzonych całkowicie lub częściowo. Miasteczko Amite City, La., kompletnie jest zburzone; 45 ludzi tam życie straciło, a 75 zostało pokaleczonych. W Mc Lain, Miss., zabitych zostało 8 osób, w Quitman Landing 11, w Parvis Landing 12, w Albertville, La., aż 30. W okolicy tych miast i miejscowości pozrywane też zostały druty telegraficzne tak, że dokładnie o wszystkich szczegółach dowiedzieć się nie można.

BIRMINGHAM, Ala., 25 kwietnia. — W małej miejscowości Bergen tornado zabiło pięć osób. Następnie przeniósł się do Albertville, gdzie powracał prawie wszystkie domy, w których gruzach znalazło śmierć 30 osób.

NEW ORLEANS, 27 kwietnia. — Wedle ostatnich wiadomości nadeszłych z różnych stron okolic przez huragan nawiedzonych, 350 osób straciło nim życie, liczba pokaleczonych poważnie wynosi 1200, a liczba osób dachu pozbawionych kilka tysięcy. W 46 miejscowościach niezmiernie szkody

zostały wyrządzone, a 2500 domów handlowych jest zburzonych. Zupełnie zniszczonych miejscowości jest 12 w Louisianie, 19 w Mississippie, 9 w Georgii a 6 w Alabamie.

Bankructwa banków.

OIL CITY, Pa., 25 kwietnia. — Kontroler monety obiegowej zamknął dwa banki "Farmers National Bank" w Emleto, Pa., założony z kapitałem akcyjnym \$50,000, oraz "First National Bank" w Clintonville, Pa., założony z kapitałem \$25,000. Obydwa te banki znajdują się w powiecie Venango. Bank w Clintonville był filią banku w Emleto. Zapewniają że zamknięcie banków jest tylko chwilowe i że akcyonariusze i depozytorzy nie stracą ani centa.

Wypadki kolejowe.

ALTON, Ill., 25 kwietnia. — Pociąg ciężarowy kolei "Chicago, Peoria and St. Louis" zeszłej nocy wjechał we wyłobiony przez wodę otwór w torze kolejowym w miejscu odległym stąd o 15 mil. Maszynista Walsh zabił się na miejscu.

ROCHESTER, N. Y., 25 kwietnia. — Pociąg pociąg spieszny kolei "Erie" pędzący z szybkością 60 mil na godzinę wyjechał z w pobliżu stacji Camiesco. Około dwadzieścia osób poniosło ciężkie obrażenia.

Bandytyzm.

BANDANA, Ky., 25 kwietnia. — Czterech zamaskowanych i dobrze uzbrojonych bandytów pobili i zaknebnowali usta agentowi kompanii "Cumberland Telephone," następnie zmusili pomocnika kasyera banku "Ballard County Bank of Bandana," do otworzenia kasy, z której zabrali \$300 i uciekli.

Pożar preryi.

W pożarze preryi, jaki szalał w okręgu Tramping Lake w Kolumbii brytyjskiej zniszczył bardzo wiele domów farmerskich. Wraz z jednym domem spaliła się cała rodzina farmera Matthews, składająca się z 5 członków.

Zawalenie się góry.

BUCKINGHAM, Ont., 27 kwietnia. — Wedle świeżo nadeszłych wiadomości niejaka wieś Notre Dame de Salette, leżąca nad rzeką Lievre w odległości 16 mil stąd została przeważnie zasypaną wskutek osunięcia się góry, przyczem co najmniej 30 osób straciło życie. Wymieniona miejscowość leży między rzeką Lievre a pewną górą. Osunięcie się góry nastąpiło prawdopodobnie wskutek nagłego tajania śniegu i powłoki lodowej. W pierwszym domu, na który najpierw stoczyła się masa ziemi oberwanej, zginęło 11 osób. Szczegółowe telegramy oznajmiają, że z powyższej liczby ofiar nie wydobyto jeszcze z pod ziemi kilkunastu zwłok. Ogółem zostało zasypanych 20 domów. Staczanie się ziemi było tak gwałtowne, że zdołało przerzucić dwa domy na drugą stronę rzeki, gdzie razem z kilkunastu innymi zostały zasypane. Nasypany ziemni wytworzył w rzecce tam i wielu z zasypanych, którzy jeszcze nie postradali życia, utopiło się w wodzie. Przed kilku laty zdarzyła się tu podobna katastrofa, lecz z ludzi nikt nie zginął.

Pożar wyrządził szkody na \$210,000.

JOLET, Ill., 27 kwietnia. — Pożar zniszczył tujejszy skład kupiecki "Boston Store," oraz uszkodził

znacznie sąsiednie budynki. Szkody wyrządzone w składzie "Boston Store" wynoszą \$185,000 z czego \$100,000 wypada na towary, a reszta na budynek. Szkody wyrządzone na sąsiednich budynkach obliczają na \$25,000.

Polepszenie zdrowia Evansa.

PASO ROBLES, Cal., 27 kwietnia. — Zdrowie bawiącego tu na kuracji kontradmirała Evansa polepsza się z dnia na dzień. Evans przy pomocy lekarzy może już odbywać wycieczki autotobilem. Wczoraj odwiedził dom misyjny koło San Miguel, odległy stąd o dziewięć mil.

Most zburzony dynamitem.

FALL RIVER, Mass., 27 kwietnia. — Eksplozja dynamitu uszkodziła w znacznej części budujący się most na rzecze Taunton, a łączący tujejsze miasto z miejscowością Somerset. Most ten budował powiat kosztem \$750,000. Straty, jakie przedsiębiorcy skutkiem eksplozji ponieśli, obliczają na \$15,000.

Policya zbadała że do eksplozji użyto najmniej 50 funtów dynamitu.

Przedsiębiorcy, prowadzący budowę mostu, są zdania, że eksplozja była aktem zemsty ze strony robotników unijskich, z którymi przedsiębiorcy mieli ciągłe spory. Ta sama sprawa z eksplozją wótoryzła się już trzy razy podczas budowy mostów w Baltimore, Filadelfii i New Yorku.

Wiec w Detroit Mich.

DETROIT, Mich., 27 kwietnia. — Około pięć tysięcy tujejszych obywateli polskich urządziło wiec protestacyjny w hali zbrojowni "Light Guard", przeciwko bezprawiom władz pruskich w Wielkiem Księstwie Poznańskiem.

Mowy wygłosili mayor miasta, William B. Thompson, biskup Foley, sędzia Alfred Murphy z obwodowego sądu powiatu Wayne, dalej adwokat James H. Pound i kilka księży katolickich. Pomiędzy wielu telegramami, nadsyłanymi z całego kraju, odczytano telegram mistrza Paderewskiego.

Przyjęto rezolucję protestującą przeciwko wywołaniu Polaków w Poznaniu. Rezolucja ta w języku angielskim została wysłana do kongresmana Denby w Washingtonie. W rezolucji został fakt, że według ustawy pruskiej nie wolno niszczyć gniazd ptaków, natomiast gniazda siedzących polskich są skazane na zatarcie.

Eksplozja dynamitu.

EAGLE RIVER, Wis., 25 kwietnia. — Sześćset funtów dynamitu w palącym się składzie, 400 stóp od części handlowej tego miasta, eksplodowało wczoraj. Sześć loków domów handlowej dzielnicy uległo zniszczeniu. Wiele domów zostało częściowo uszkodzonych. Szkodę obliczają do \$15,000.

Ranni:

Józef Stepański, głowa i ręce pokaleczone. Pani J. Stepański, skaleczona ponad okiem. Pani Grant Cook, pokaleczona na twarzy i rękach. Percy Morgan, pokaleczony na głowie.

Magazyn należał do firmy Stronk and Manley, składów towarów żelaznych, gdzie było 600 funtów dynamitu, o którym większa część mieszkańców nie wiedziała.

Kobieta poślubiła swego brata.

CLEVELAND, O., 25 kwietnia. — "Poślubiłam swego brata. Nie wiedziałam o tem." — oświadczyła wczoraj w sądzie pani Augustynowa Reske, która jest matką dwóch chłopców, jeden liczy rok, a drugi trzy lata.

Pani Reske, która liczy 30 lat, powiedziała, że była ona przybrana córką Augusta Woelfego, który mieszkał w Cheboygan, Mich. Około 6 lat temu spotkała ona w Cleveland Augustę Reske i poślubiła go, nie wiedząc o tym, że to jej brat.

Matka jej przybyła do Stanów Zjednoczonych w roku 1883, z dwójkiem dzieci i zgodziła się na to, że Woelfe adoptował jej córkę i zabrał do Cheboygan. Później posłał ją do przytulku dla dziewcząt w Milwaukee.

Sprawa ta wyświetliła się dopiero po śmierci męża pani Reske, podczas kwesty w sądzie o opiekunstwo nad dziećmi.

Chłopców oddał sąd towarzystwu dobroczynności.

Cierpiał na gardło.

Pan Mat. J. Klimek, Box 138, Rockway, N. J., pisze do nas co następuje: "Severy Antiseptol jest dobry preparat. Cierpiałem bardzo na gardło, lecz pięciokrotnie wypukanie gardła Waszym Antiseptolem wyleczyło mnie zupełnie." — We wszelkich stanach zapalnych krtani, we wszelkich zakatarzeniach nosa, Severy Antiseptol posiada wartość nieocenioną. Szczególnie jest on przydatny w bólach gardła, na które tak często zapadają śpiewacy i mówcy publiczni. Usuwa chrypki i ułatwia oddech. Cena 25c. We wszystkich aptekach. — W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Iowa.

DLA CHOROBYCH KOBIET!

Jestem kobietą. Wynalazłam lekarstwo. Jeżeli cierpisz na białe upławy, opadnięcie macicy, zatrzymanie, bolesne lub nadmierne prądy, bezpłodność, ból głowy, krzyża, żołądka, nerek, piersi, nerwowość lub reumatyzm, spróbuj mego domowego lekarstwa, którym sama w domu wyleczyłam się możesz zapewne bardzo tanim kosztem. Choć się inne zawiadło, to Cię nie zawiedzie. Pisz zaraz opisując chorobę i załączając 2c. markę na odpowiedź. Adres taki: Mrs. A. S. Hon, Box E,

South Bend, Ind. (may 30)

Farma na sprzedaż. 80 akrów, parę kroków od stacji kolejowej, poczty i szkoły. Ogródzona jest naokoło drutem. Ziemia jest czarna, obsiana. Można dobrze orać, bo jest klatowana i ma spady do wody. Ładna łąka i dosyć drzewa dla swojej potrzeby. Od kościoła polskiego jest tylko mila. Naokoło niedaleko znajdują się miasta i sprzedać można wszystko po dobrych cenach. Na farmie znajdują się: 2 kłace, 2 żrebraki po roku stare, 9 sztuk bydła, świnię, gęsi, kury, świnie, sianki i wszystkie porządki potrzebne na farmie. Studnia jest blisko domu i dosyć jest wody latem i zimą. Dom dobry, oraz inne budynki dla inwentarza. Cena \$2400. Sprzedaje z przyczyn starych. Interesowani niechaj się zgłoszą pod adresem: Jan Bratek, Lehigh, Barron Co., Wisconsin. (19.)

Na miesiąc Maj.

Pierwsza Księgarnia Polska w Ameryce, W. Dymowicza w Chicago, Ill. poleca dzieło:

MIESIĄC MAJ

poświęcony Bogarodzicy i Niepokalanej Dziewicy Maryi.

W tej książeczce zawierają się: Rozmowy na każdy dzień miesiąca o życiu ziemskim i Opienie Niebieskiej Najświętszej Maryi porządkami czasu ułożone i do jej świąt zastosowane.

przez Ks. Jakóba Nowakowskiego W mocnej oprawie cena 30 centów.

HENRYK SIENKIEWICZ

Ogniem i Mieczem

TOM I.

Ciąg dalszy.

W samym początku bitwy uderzył po koniu i poczęł niby uciekać, co widząc, niżowcy i czerń rozerwali swe szyki, aby go dogonić i otoczyć. Wtedy książę zwrócił się nagle i całą jazdą od razu na nich uderzył, tak strasznie, że ani przez chwilę oporu dać nie mogli. Gnano ich tedy milę do przepawy, potem przez mosty, groble i pół mili aż do taboru, siekąc i mordując bez miłosierdzia, a bohaterem dnia tego był młody pan Aksak, który pierwszy uderzył i pierwszy popłoch rozniósł. Z takim też tylko wojskiem, starem i wywieszonym, mógł książę na podobne puszczać się fortele i ucieczkę zmyślać, która w każdym innych szykach mogła na prawdziwą się zmienić. Ale za to drugi ten dzień daleko cięższą jeszcze skończył się dla Krzywonosza kłeska. Pobrano wszystkie polowe działa, mnóstwo chorągwi, między niemi kilkanaście koronnych, wziętych przez zaporozców pod Korsunem. Gdyby piechoty Koryckiego, Osińskiego i armaty Wurela mogły za jazdą nadążyć, wzięto by za jednym zamachem i tabor. Ale nim nadeszły, zrobiła się noc i nieprzyjacieli oddalił się już znaczenie, tak, że go niepodobna było dogonić. Wszelako Zaćwilichowski zdobył połowę taboru, a w nim ogromne zapasy broni i żywności. Czerń już po dwakroć porywała Krzywonosza, chcąc go księciu wydać, i zaledwie obietnicą natychmiastowego powrotu do Chmielnickiego zdołał się z jej rąk uratować. Uciekał też z pozostałą połową taboru, zdziśiatkowany, zbity, zrozpaczony i oparł się dopiero w Machnowce, dokąd nadszedłszy, Chmielnicki kazał go, w chwili pierwszego gniewu, za szyję do armaty na łańcuchu przykuć.

I dopiero gdy pierwszy gniew minął, wspomnieli hetman zaporoski, że przeciw nieszczęsnemu Krzywonosowi cały Wołyń krwią oblał, że Połonne świat wysłał, a ciała zostawił bez pogrzebu, i wszędy był zwycięski, dopóki się z Jereminem nie spotkał. Za te zasługi ulitował się nad nim hetman zaporoski i nie tylko od armaty go zaraz kazał odczepić, ale do dowództwa go przywrócił i na Podole na nowe zdobycze i rzezie wysłał.

A tymczasem książę ogłosił swemu wojsku tyle pożądany wypoczynek. W ostatniej bitwie poniosło też i ono znaczne straty, zwłaszcza przy szturmach jazdy na tabor, z za którego bronili się kozacy równie zaciepnie, jak zrennie. Poległo wówczas do pięćset żołnierzy. Pułkownik Mokroski, ciężko ranny, wkrótce ducha wyzionął; postrzelony był, lubo nieszkodliwie, i pan Kuszel, i Polanowski, i młody pan Aksak, a pan Zagłoba, który oswoiwszy się z łokiem, męźnie razem z innymi stawał, uderzony dwukrotnie cepem, rozechorzał na krzyże i ruszyć się nie mogąc, na powózce Skrzetuskiego jak martwy leżał.

Pomieszał więc los zamiar jechania do Baru, bo nie mogli ruszyć zaraz, tembardziej, że książę pana Skrzetuskiego na czele kilku chorągwi aż pod Zasław wysłał, by tam zebrane kupy czerni wydusił. Poszedł rycerz, słowa o Barze przed księciem nie wspomniawszy, i przez pięć dni palił i ścinał, póki okolicy nie oczyścił.

Nakoniec i ludzie strudzeni się już bardzo nieustanną walką, dalekimi pochodem, zasadzkami, czuwaniem, postanowił więc wracać do księcia, o którym miał wiadomość, że do Tarnopola się udał.

W wigilię powrotu, zatrzymawszy się w Suchorzyńcach nad Chomorem, rozłożył pan Jan chorągwie po wsi, a sam stanął na nocleg w ehacie chłopskiej; ponieważ zaś wielce był niewywcześnie i pracą wyczerpany, zasnął zaraz i spał kamiennym snem całą noc.

Nad ranem, w pół senny jeszcze, w pół przebudzony, jął majaczyć i marzyć. Dziwne obrazy poczęły mu się przesuwają przed oczyma. Wiele zdawało mu się naprzód, że jest w Łubniach, jakby z nich nigdy nie wyjeżdżał, że śpi w swojej izbie w cehauzie, i że Rzędzian, jako zwykłe rankiem, krząta się koło jego odzieży i do wstawiania mu ją przygotowywa.

Zwolna jednakże jawa poczęła rozpraszać przywidzenia. Przypomnił sobie rycerz, iż jest w Suchorzyńcach, nie w Łubniach — jedna tylko postać pacholika nie rozpytała się we mgle. I widział go ciągle pan Skrzetuski siedzącego pod oknem na zydlu i zajętego smarowaniem zmiennu u pancierza, które od upału pokurezyły się znacznie.

Wszakże ciągle jeszcze myślał, że to senna mara broi, więc przytknął nanowoc oczu.

Po chwili otworzył je. Rzędzian ciągle pod oknem.

— Rzędzian! — krzyknął pan Jan — tyżes to, czyli twój duch?

A chłopak przestraszył się nagle wołania, więc pancierz upuścił z brzękiem na podłogę, ręce rozstawił i rzekł:

— O dla Boga! czego to jegomość tak krzyczy? Zaś tam jaki duch! Żyw jestem i zdrowy!

— I wróciłeś?

— Albo to mnie jegomość wypędza?

— Pójdź tu do mnie, niech cię uścisnę!

Wierny pacholik przypadł do pana i za kolana objął, a zaś pan Skrzetuski całował go w głowę z radością wielką i powtarzał:

— Żyw jesteś! żyw jesteś!

— O mój jegomość! od radości mówić nie mogę, że też jegomościę ciała jeszcze w zdrowiu oglądam... O dla Boga! jeno jegomość tak wrzasnął, że ażem pancierz upuścił... Rzemieniska się pokurezyły... widać niejkiej posługi nie miał. Chwała ci Boże, chwala... o moje panisko kochane!

— Kiedyż przyjechał?

— A dziś w noc.

— I czemuż mnie nie obudził?

— O! miałbym budzić? Rano przyszedłem szatki wziąć...

— Skądś przyjechał?

— A z Huszycy.

— Coż tam robił? co się z tobą działo?

— Mów-że tedy jasno i nie mieszaj, bo zrozumieć cię nie mogę. Toś ty u kozaków, u Chmiela przesiadywał, czy jak?

— Już ci z kozaków. Bo jak mnie ogarnęli w Czechryniu, tak mnie mieli za swego i trzymali. Niech-no się jegomość ubiera. Mój Boże, a takie wszystko poniszczono, że i w rękę niema co wziąć. Bodajże ci... Mój jegomość, już też się jegomości nie sierdzi, żem ja tego listu, co jegomość z Kudaku pisał, w Rozłogach nie oddał, ale mi go ten złodziej Bohun wydarł; gdyby nie ów gruby szlachciec, to i żywota bym zbył.

— Wiem, wiem. Nie twoja wina. Ten gruby szlachciec jest w obozie. On mi wszystko opowiadał, tak właśnie, jak było. A też i pannę Bohunowi wykradł, która w dobru zdrowiu w Barze żywie.

— O to chwala Bogu! wiedziałem też, że jej Bohun nie dostał. To już pewno weselisko niezaślugo.

— Pewnie że tak. Stąd zaraz ruszymy wedle ordynansu do Tarnopola, a stamtąd do Baru.

— Bogu najwyższemu dzięki. Chybaż on się powiesi — ów Bohun — ale już mu czarownica przepowiadała, że on tej, o której myśli, nigdy nie dostanie, i że Lach ją posiedzie, a ten Lach to pewno jegomość.

— Skądże ty o tem wiesz?

— Bom słyszał. Muszę ja dokumentnie wszystko jegomości opowiedzieć, a jegomości niech się tymczasem ubiera, bo też i śniadanie dla nas warzą. Owóż jakim wyjechał tą czajką z Kudaku, takieśmy jechali okrutnie długo, bo pod wodę, a do tego poposała nam się czajka, i trzeba było naprawiać. Jedziemy tedy, jedziemy, mój jegomość, jedziemy...

— Jedziecie, jedziecie!... — przerwał zniecierpliwiony pan Jan.

— I przyjechaliśmy do Czechrynia. A co mnie tam spotkało, to już jegomość wie.

— To już wiem.

— Owóż leżę ja w stajni, świata Bożego nie widzę. A wtem przyszedł Chmielnicki zaraz po odjeździe Bohunowym, z okrutną siłą zaporoską. A że to poprzednio pan hetman wielki pokarał Czechryńców za afekt dla zaporozców, i wiele ludzi było w mieście pobitych i poranionych, więc oni myśleli, że ja także z tych, i dlatego nie tylko mnie nie dobili, ale jeszcze dali wygodę, opatrunek i Tatarom wziąć nie dozwolili, chociaż oni im na wszystko pozwalają. Przyszedłszy ja tedy do przytomności, myślę, co mam robić? A ci złodzieje pod Korsun tymczasem poszli i tam panów hetmanów pobili. O mój jegomość, co moje oczy widziały, tego nie wypowiem! Oni zaś nie nie ukrywali, wstydu niejkiego nie znając i że to za swego mię mieli. A ja myślę: uciekać, czy nie uciekać? Aleś widział, że beczniej zostaje, póki się lepsza okazja nie trafi. Kiedy to zaczęli zwozić z pod Korsunia makaty, rzędy, srebra, kredensy, klejnoty... o! o! mój jegomość — mało mi się serce nie rozpuło i oczy z głowy nie wylazły. To ci tacy zbójce, sześć tyżek srebrnych za talara, a potem za kwartę wódki sprzedawali, a guz złoty, albo zapinkę, albo trzęsienie od czapki, to mogłeś i za pół kwarty dostać. Tak ja myślę: co mam po próżnicy siedzieć, niechże skorzystam. Da-li Bóg wrócić kiedy do Rzędzian na Podlasie, gdzie rodzice mieszkają, to im oddam, bo oni tam mają proces z Jaworskim, co już pięćdziesiąt lat trwa, a niema za co go dłużej prowadzić. Więc nakupiłem mój jegomość, tyle wszelakiego dobra, żem na dwa konie ładować musiał, mając to sobie za pocieszenie w smutkach moich, bo mi za jegomością okrutnie było tęskno.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

NIEMIEC I POLKA

CZYLI SYN BURMISTRZA.

Tragedya z niedalekiej przeszłości w 4 aktach.

Napisał A. Jax.

(Ciąg dalszy.)

Rajczak. Dla czego to sam nie uczynisz?

Hofman. Bo w kompanii wszystko lepiej się robi.

Rajczak. I w kompanii się lepiej na gałęzi wisi —

Hofman. Jak ty to rozumiesz?

Rajczak. Gdy powstańcy w razie się dowiedzą, to nas powieszą, jak Maćka Oleśników, co to wydał, gdzie broń była ukryta.

Hofman. Oni się nie dowiedzą. My nikomu nie powiemy, a burmistrz też nie roztrąbi. W tem domu (pokazuje) jest naczelnik, za którym wszyscy śledzą. Jeżeli ze mną iść nie chcesz, to ja sam idę. Rzuca siekierę.

Rajczak. Dyć ja nie mówię, że nie chcę iść, ale trzeba się namyślić dobrze, bo z powstańcami też nie przelewki.

Powiesz, zostawia człowieka na gałęzi i ani pies nie szczerknie. Niby o tem nie wiesz.

Hofman. Masz rację z powiesić mogą, ale muszą wyrzód tego złapać, co go chcą powiesić, i muszą wiedzieć za co go powieszają, a o tem co my chcemy nikt się nie dowie.

Mieczysław wychodzi z chaty i siada na ławie.

Hofman. Patrz, widzisz go, to jest naczelnik, którego tak szukają. Cheesz iść ze mną, to chodź bo sam pójdę.

SCENA XXIX.

Mieczysław. Już trzy miesiące kieruję agitacją mego obwodu z tego domku. Obecnie czuję się na siłach i sam oddział za kordon poprowadzę.

Paprocki wychodzi z chaty. Panie naczelniku, wczoraj za kordonem szły polskie hufce, a za nimi w trop szare hordy Moskwy.

Mieczysław. Czy jeszcze nie dosyć? Wybaw nas Panie i nie karz za błędy i grzechy królów naszych.

Paprocki. Przeciesz raz się niewola nasza skończyć musi.

Melodram.

Mieczysław. Los świata całego jest w ręku Boga, ale Bóg dał nam rozum i wolę, aby podług tego się zachować. Dał nam Bóg kraj od morza do morza, dał nam cudowne i urodzajne łąny wśród szumiących lasów, błękitnych jezior i ciepłych dworów. Bóg dał nam wszystko, co być mogło. Dał nam silne ramiona. Dał nam podziemne żelazo i ołów, a na nie drzewo, konopie, zboża i owoce. Czegoż więcej nam potrzeba? Ale zakorzeniły się w narodzie naszym błędy i grzechy. Zazdrość, niezgoda, prywatna i wspieranie obcych. Dał nam Bóg dary, których nie szanowaliśmy, i z których korzystać nie umieliśmy. Mieliliśmy sposobność granicze nasze od Pomorza, aż do Łaby, a my nie troszczyliśmy się o pobratnicze ludy, które by się z nami złąły w jeden wielki naród. Sami nasz kraj dzieliliśmy. A dziś Bóg mówi: Chcicie wolności, jako ludzie samodzielni, użyjcie skarbów waszej ziemi, a ulitujcie serce moje nad niedolą waszą, którą sami na siebie sprowadziliście. Czyńcie, bądźcie zgodni, wyrzućcie prywatne zere waszych, bo w zgodzie i czynie, najmiłszy dar mi niesiecie. Albowiem za prawdę powiadam wam, iż co raz postanowiłem, tego zmienić nie mogę, a postanowiłem, abyście byli sami losu waszego sprawcami. Ale my nie chcemy słów tych rozumieć, kłóćmy się ze sobą. Nie chcemy słuchać przewodników naszych. Dla tego dla nas zmiłowania nie ma.

Paprocki. Są to słowa prawdy, ale nadzieja ślni w sercach naszych.

Mieczysław. Przyjdzie czas, że ojczyzna nasza wolną będzie, gdy narody Europy pozbędą się swych tyranów.

Paprocki. Tak jest mój panie!

SCENA XXX.

Wchodzi Zofia i Wanda. Mieczysław idzie naprzeciw i wita.

Mieczysław. Witam cię kochana mammo i droga Zofio. Całuj obydwie w ręce.

Wanda. Jak ci się powodzi mój synu?

Miecz. Czuję się silnym i zdrowym.

Wanda. Burmistrz, który nie wie, że ty jeszcze żyjesz, a myśli, żeś zabity w bitwie, nagrodę naznaczył na naczelnika.

Zofia. Kochany Mieczysławie, w tem ustroniu cię nikt nie wytropi.

Przyjechaliśmy tu powozem, a dojechać do miejsca tego nie można, bo krzaki i torfiska nie pozwalają.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

KAROL LIBELT

O Miłości Ojczyzny.

"Upadł mój i naród wielki" zniszczył tylko niekiedy."

(Ciąg dalszy.)

Bardzo to pięknie i jasno, jakby proroczym głosem, wskazał nasz poeta Zygmunt Krasiński, który w utworze swoim pod tytułem "Przedświt" powiedział:

"...Wiecznie, wędzicie
Przez rozwarne dziejów pole,
Los nas pędzi w wyższą dolę,
Ku tej Polsce, która będzie!
I przez ojów waszych życie
Porywani dotąd skrycie,
Mimo wiedzy — wy myślicie
Ku królestwu iść bożemu,
Co ma jąśnieć na tym świecie:
My szli tamże po staremu,
Wy zaś z młoda tam idziecie!"

"Jedną spójnią, w jednym duchu,
Jak ognia na łańcuchu,
Pan powiżaj ojców z syny,
Ni ten łańcuch kiedy pęknie —
Wszakim razem dobrze, pięknie!
I z krwi naszej, z naszej winy,
Nim ten jeszcze wiek przemienie,
Wyjdzie ludów lud jedyny!
Błogosławcie ojców winie!"

Ta idea, ta myśl Boża, unosi się w całym majestacie i blasku nad ludzkością, i od wieku do wieku coraz jaśniejszą, coraz szerzej rozplamienia się wiedzą, wolnością i szczęśliwością narodów. Posłannictwo to, to wielkiśdostateczny, wszystko, co złe i nie prawne, co nie było z Boga, co nie uznawało posłannictwa narodu, co huntu przeciwko niemu podnosiło, zbrodnią publiczną się kalało, poszło na wieczne potępienie, na ogień wieczny zgotowany czartu i aniołom jego; a co było z Boga, co się poświęciło jego myśli, to siedzi na prawicy Boga Ojca i króluje w niebie.

W poświęceniu się za byt polityczny, i w poświęceniu się za religię, przelewają pojedynczy obywatela krew swoją: w posłannictwie zaś cały naród się poświęca, całego siebie daje na ofiarę. Niema nieśmiertelnego, oprócz ducha. Na ołtarzu wieczności giną całe pokolenia, jedno po drugim, ale nie jako ofiary przypadku, lecz jako ofiary rozwijającego się ducha światłości i postępu.

Skoro żywotem zupełnym, i ostatecznym celem narodu jest myśl Boża, która za powołanie swoje odebrał, a Bóg jest Bogiem prawdy, wolności i postępu, miłość też najzupełniejsza ojczyzny będzie miłością prawdy, wolności i postępu. Światła! światła! wołaj, jak konający, którego już ciemności wieczne ogarniają. Wolności! wołaj, jak powietrza do odetchnienia. Naprzód! wołaj, bo żywot jest postępek, a zastój śmiercią. W Kościele i w państwie zatknięj chorągwie z napisem prawdy, wolności i postępu, i pod te chorągwie gromadź oświatę narodu twego. Gni, gdy trzeba, za prawdę, za wolność, za postępek, bo zginięsz w spełnieniu posłannictwa od Boga wziętego, a zatem zginięsz za Boga.

Wspomniany już nasz poeta, Zygmunt Krasiński, tak pisze o tej myśli posłanniczej, wielce się mającej w naród: "A po długim męczeństwie zorzę rozwiódę nad wami — odezuje was, czym aniołom moich obdarzyłem przed wiekami, szczęściem, i tym co obiecałem na szczycie Golgoty — wolnością!"

"Idź i czyni, choć serce twoje wyschnie w piersiach twoich, choć zwątpisz o braci twoich, choćbyś miał o mnie samym rozpaczać, czyni ciagle i bez wytchnienia, a przeżyjesz marnych szczęśliwych i świetnych, a zmarnych wstanieś nie ze snu, alez pracy wieków i staniesz się wolnym synem niebios!" (Trydion). Posłannictwem narodu są dzieje jego, stanowiące jednostę urządziń narodowych i piśmiennictwa narodowego. Dzieje, to najświętsza księga narodu obok Pisma świętego, to opis boskiego żywota ojczyzny.

Czym są księgi Pisma świętego jakiegobądź narodu w słowie, tym są księgi dziejów jego w czynie, równie o głoszące mądrość Bożą, równie pełne głębokiej moralności i nauki. Dziejopisarze są jak natchnieni ewangelicści i prorocy; jak ci odgadywali słowo Boże i przyszłość, tak tacei odgadyują rzeczywistość w ludzkości myśli Bożej i przyszłość. Do jednego i do drugiego, wyższego usposobienia potrzeba. Trzebana naoponad dziejami duszą nie skażoną, mądrość zlatić w mądrości Boga, a serce natchnąć wielkością sprawiedliwości Jego, ażeby się oku naszem utworzył tajemnicę przyszłości, zająśniała w tych ciemnościach czasu myśl Boża, jak droga mleczna na niebie.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

SKŁAD ZALOZONY W 1851 R.

HENRY SCHOELLKOPF,
GROSEKNIK,
HURTOWNY I DROBIARZGOWY
232—234 E. RANDOLPH ST.
Pomiędzy Franklin i Market ul.

Sprzedaje po najniższych cenach:
Najlepszy, prawdziwy ser sawalczaki.
Ser Edamski i ser Permaszski.
Frumag do Brie i ser Koforski.
Ser z roliny. Nieuzeński i Limburski.
Brunwickski salceson.
Niemiecki Westfalski zryski.
Wędzone i marynowane wogzone.
Holenderskie astokfaze, anchovies.
Nowe holenderskie śledzie, rozsyjki kawior.
Prawdziwe francuskie sardynki szampiniery.
Francuski groch, najlepsza oliwa.
Niemieckie spargaki, krajana fasola.
Niemieckie jagły, soczewica, kasza pszenica.
Najlepszy jarmuż, porzeczka, karmeliona.
Kasza tatarska, kasza owsiana.
Mąka tatarska, mąka ryżowa.
Świeże orzechy, migdały, papryka.
Niemieckie powidła, mak.
Świeże orzechy, migdały, cytronat.
Suszone gruszki, wiśnie, pruski.
Francuskie filiżki, świeże rodyunki.
Włoskie łazanki (nudle), makarony.
Najlepsze Vanille czekolada a Cocos.
Prawdziwa rosółka herbata, ekstrakt mizny.
Prawdziwa kawa Java, Mocca, i Rio.
Prawdziwa tabaka do zasywania Loebka.
Niemieckie korzery i grusze.
Drewniane trawiki i pantofle (drewniani).
Świeże sienie warzywowe, sienie trawy.
Sienie dla katarów, słony konopiana.
Rzepakowe, jako i wszelkie inne towary koziennę.
HENRY SCHOELLKOPF.

NA CHOROBY NEREK I PĘCHERZA

Usuwa w 24 godzinach wszelkie moczo wydzieliny.
Kasza pigulka nosi tak nazwę MIDY
Wstrząsająca dla nasładowaictwa.
Na sprzedaż we wszystkich aptekach.

H. C. Patterson,
Własność Realna,
Pożyczki i Dzierżawy
205 LA SALLE ST.,
Pokój 308, Home Insurance Bldg.
CHICAGO.

Goldzier, Rodgers & Froelich,
ATTORNEYS AND COUNSELORS AT LAW.
CHICAGO, ILL.

CHAMBER OF COMMERCE BUILDING
800 LA SALLE I WASHINGTON ULICY
CHICAGO, ILL.
FAKE ELEVATOR TEL. MAIN 314

KTO CHCE

zalatwić jakiegorodowy lub pieniężny interes w Starym Kraju, ten niech się zgłosi osobicie lub listownie do naszego Kantoru. Zawiadamiamy interesowanych, iż Kantor nasz powiększony i mamy u siebie staro-krajańskiego notaryusza w osobie p. Adama Midowicza, dla szkiegiego i należącego załatwiania spraw staro-krajskich. Zatemko majątkie pieniądze z gruntu do osiągnięcia, lub chce posłać pełnomocnictwo, albo wskuteknie jak intabulacje lub ekatubulacje, dalej kto chce podać jakąś prośbę od sądu, lub wyprośować swoją lub rosyjskim zaborze, ten niechaj się zgłosi do naszego Kantoru. Zwiastuwa wszystkie sprawy gruntowe i spadkowe w Galicji załatwiamy skrośskutecznie albowiem mamy stosunki z wszystkimi Notaryuszami w każdym powiecie w Galicji i w całej Austro-Węgrzech. — C e czyto w a tryackim pruskim Dalej sprzedajemy i zamieniamy domy, loty i farmy, assekrujemy od ognia i wypoczywamy pieniądze na zakupno propertów lub na budowę domów. Przyjmujemy pieniądze na wypoczytanie na procent na 1 hipotekę.

C. W. DYNIEWICZ & CO.,
805 Milwaukee ave.,...blisko Division
Tel. Monroe 1209 Chicago Ill.

Jesteś Chory?

Nie hierz daromnie lekarskaw! Przekonał się naprzód, co ci dolega a staniesz się ten apozob twoni własnym lekarzem. Przyslij nam twój mozt, ślinę albo inne odlegienia wilgoci twego ciała pod nioł podany adres, załączając równocześnie trzy dolary za egzaminację, a my oddamy ci z powrotem wynik egzaminacji i oświadczenie egzaminacji twego moztu, śliny iłd. jako tak podamy szarzem przysięgę twój choroba i jak z nioł się moztowi wylicza przysięgając o wnieć skuteknie lekarstwo.
Stab naszego leczącego zakładu składa się z najstarszych i najprężniejszych doktorów, chemików i aptekarzy, wystawionych w najlepszych szkołach w Europie i w Ameryce, posiadających najlepsze dyplomy. My nie mamy wprawdzie w naszym kraju dalego za kady nasz czyn. My nie leczymy specjalnych chorób, ale wszystkie choroby naszego szczególnego systemu.
Uwaga: Jak przysłał odlegienie wilgoci ciała:
Mozt: Napisać jedną małą 2 uncjową butelkę twoni moztom, pierwszym oddanym rano, samkni dobrze korkiem i odejść do nas w małym pudełku expremem z góry opatrzonym.
Ślina: Napisać do matki szerokiej butelki wypłukać dąbkiem, samkni do przysięgi i odejść do nas w ten sam sposób jak mozt i wyprzet.

Pedicura Remedy Co.
460 N. Robey st., Chicago, Ill.

This \$20 Watch for \$5.45

Z elegancją damskim lub męskim łańcuszkiem. Pomyśl! Natchnij do serca, a dla ofiarz kiedy kolek rolnia. Wyłaz na naszą odpowiedź alon. Mościelce obierz go na ekspres ofiarz. Porównaj z zegarkiem ceteraz, czy tyle kosztujący przysięgi gwarancja — i jeżeli zegarek jest takim jakim sądziłś, zapłacić ażebyśmy skrośskutecznie i gwarantujemy przysięgi. Jeżeli nie jest tak jak twierdzimy, to możemy go wrócić. Nie płacisz za robótę handlowego, sprzedawcy wprost z fabryki i powód sprzedawcy ogromnej ilości i moztu nie negarek ofiarować za cenę, o trzecia części cenę sprzedawcy przez handlarza t.j. \$20.00.

THE EVINGTON WATCH

Koperta i Werk gwarantowany na 20 lat. Równa się w wyglądzie do zegarka z 1840 roku, wyrażane, czysto złotem ręką gwarantowane pokrycia koperta; werk a rubinowym kamieniem, 36 pływający, dąbkiem, punktem i jedyni do nas w ten sam sposób jak mozt i wyprzet.
SPECYJALNA OFERTA: Jeżeli ab takież 3 zegarków to możemy wam jeden zegarek i łańcuszek darmo z zegarkiem i łańcuszkiem przysłać od razu pieniądze to możemy obstarować pocztą rejestrową i przewieźć samą pocztą. To znaczy że otrzymasz 30c lub więcej na każdym zegarku.
NATIONAL CONSOLIDATED WATCH CO.
Dept 426 Chicago, Ill.

Dział Gospodarczy.

Nietoperz.

Kiedy w dniu letnim słońce zajdzie, wtenczas z wnętrza ciemnych lasów, z dziupli drzew, z każdej szpary pustych domów, z pod strzech stodół i wszelkich jam i dziur, wylatują posępne, nocne stworzenia, niby ptaki, a nie ptaki. We dnie bojaźliwie się kryły uciekając za posłyszeniem najmniejszego szelestu i dla zbyt czułej delikatności wzroku, znieść dziennego światła nie mogły; — teraz nim ciemniej, tem ośmielsze. Wylazła z kryjówek, i kiedy ciemno zupełnie, w powietrzu ich pełno. Świszczą i podlatują wśród tajemniczości nocnej, jakby ruchome widma.

I cóż to za dziwne straszdy?

To są zwierzęta — nietoperze.

Ciała ich porośnięte jest włosem. Głowa mała, pysk uzbrojony ostrymi ząbkami. Uszy bardzo duże, cienkie, sterzące. Ręce ich zrządzone na kształt skrzydeł, posiadają 5 palców. Z tych jeden króciutki palec, zakończony haczykowatą pazurką, służy we dnie do czepiania się po ścianach, a cztery pozostałe bardzo długie palce rozpościerają czyli utrzymują na sobie cienką półprzezroczystą, tłustawą w dotknięciu błonę. Ta właśnie błona pozwala nietoperzowi unosić się w powietrzu.

Nietoperze dla tego unoszą się nad ziemią, że polują na owady, któremi się żywią. Gdzie leżą ćmy, brzęczące komary, muchy, chrabąszcze, tam i nietoperze za nimi gonią. Lecąca naprzykład, mucha, zbijając za sobą nieprzyjaciela, zwraca się z lewa na prawo; mucha skierowała się w górę i w tej chwili opuściła się na dół. — nietoperz w momencie oka też samo zrobił... I wyzyskuje tak ciągle w powietrzu z wielką szybkością, dopóki nie podchwyci upatrzonej zdobyczy. Chwycając zaś jednego owada, ściga drugiego i tak łażąc się przez całą noc. Samice nietoperzów odbywają polowanie z przyczepieniem do swych piersi dziećmi.

Chociaż nietoperze są nie-miłe z postaci, jednak zarówno jak kret i jeź, bardzo są dla rolników pożyteczne, gdyż tępią miliony szkodliwych lub dokuczliwych owadów.

Z nastaniem chłodów zimowych, nietoperze wpadają w odrętwienie, i zawieszane gdzie bądź pod sklepieniami ciemnych jaskiń, pod strzechami, w wieżach kościelnych i zamkowych, zasypiają aż do wiosny. Skoro łagodne tchnienie wiosny obudzi je ze snu, rozwijają wtedy błonkate skrzydła i znów upędzają się po nocach za owadami, które w gospodarstwie rolnem czynią szkodę.

Z rodzaju nietoperzów, jakie u nas przebywają, odróżniają się głównie dwa gatunki. Nietoperz myszaty ma ciało jasne od spodu, z wierzchu zaś rudawo-brunatne, i niewiele co większe od ciała myszy. — Drugi gatunek, Nietoperz wielkouch, jest mniejszy od myszatego, ma skórę szarą, ciemniejszą od wierzchu, niż pod spodem, a uszy tak ogromne, że równają się wielkości całego ciała. Prócz tego jest Podkowicę, z błoną na nosie w kształcie podkowy. Ten w gubernii Kieleckiej, w powiecie Olkuskim, w grocie Jermianowskiej pod Ojeowem pizebywa tysiącami.

Daje się nieraz między niewykształconymi słyszeć, że nietoperze śpiącym ludziom krew z serca wypijają, że wkręcają się we włosy, aż do mózgu, a także, że jak nietoperz ukąsi człowieka, to taki człowiek zostaje przeklętym i nie będzie zbawiony. Ale takie gawędy są nierozumne, zasady żadnej nie mają, sprzeciwiają się religii i zdrowemu rozsądkowi.

Dawniej, w czasach powszechnej ciemnoty, wyobrażano sobie nawet i malowano dyabła w postaci człowieka na kozich nogach, ze skrzydłami nietoperza, a piekło przedstawiano zawsze pełnym nietoperzy. Wszystko to nie ma ani odrobiny sensu. Nietoperz jest takim samym zwyczajnym zwierzęciem, jak tysiące innych — a od wielu jest daleko pożyteczniejszy, bo tępi szkodliwe owady.

Przycinanie i wycinanie gałęzi.

Wczesna wiosna jest porą przycinania i oczyszczania drzew z nadmiernych gałęzi. Zanim ona nastąpi, można już zaraz zaczynać tę robotę. W styczniu i pierwszej połowie lutego wycinamy wszelkie gałęzie suche, zarówno na drzewach owocowych, jak liściastych a nawet iglastych. Zaczynamy od iglastych na których susz najlepiej widać. Po Nowym Roku mogą też być wylamywane łącznie suche malin i innych pokrzewów, a także cięte zarośla i skupiny krzewów. tych krzewów, które kwitną w pierwszej połowie lata, a zwłaszcza mających pączki kwiatowe na wierzchołkach, teraz ciąć nie można, żeby kwiatów nie zniszczyć. Będą one cięte zaraz po przekwitnięciu. Od połowy lutego można też już przycinać drzewa liściaste. Zatem skracamy gałęzie lub strzyżemy korony pod linie, tam gdzie to nam jest potrzebne. Wycinamy też gałęzie zbyt gęste, przycinamy obłamane, wreszcie ogłamiamy wierzby, topole i inne drzewa, które tak silnie przycięcie znoszą. W tej również porze odcinamy wszystkie kilkoletnie wypustki korzeniowe, pozostawiając najsilniejsze (chiasty) o ile drzewa odmładzają się ze ściętych już (olsze, brzozy, klony, jesiony, lipy). Pod koniec lutego przystępujemy do drzew owocowych. Tu wyrzynamy gałęzie zbyt gęste z korony, żeby ją na wpływ światła wystawić. Skracamy gałęzie u drzew zbyt rodlivych lub też niemających w roku minionym przyrostu, i odcinamy je aż do miejsca zdrowego gałęzi chore lub nadłamane. Od początku marca przycinamy żywopłoty i tyniemy na formie drzewa karłowe, skracając według zasad gałązki owocowe. Gałęzie mają być u spodu podpiłowane, potem do reszty odpiłowane, tuż przy nasadzie, ale przy staraniu zadanania ran jak najmniejszych. Rany trzeba ostrym narzędziem na całej powierzchni wygładzić. Wszelkie rany większe powinny być w parę dni po ich zadaniu zasmarowane smołowcem. Zadane w marcu, gdy soki ruszają, można smarować tylko maścią ogrodniczą lub roztopionym pakim z łojem. Wielkie rany zalepia się gliną z szerszą rozrobioną i z wierzchu okrywa płótnem lub szmatą jaką. Narzędzi należy używać bardzo ostrych.

Niektóre roboty w sadzie.

Po opadnięciu liści na drzewach należy zbierać na konewek, przynajmniej obrączki z gałęzi drzew i liścieczki wiszące na pajęczynach i, rozumie się palić. Posmarować drzewa wapnem z krowiecem. Okopać pod koronami po deszczu, jeżeli jest mech. Na wiosnę, zaraz po stopnieniu śniegu, zebrać pozostałe przez zimę szkodniki t. j. obrączki z gałęzi drzew i liścieczki wiszące na pajęczynach i spalić. Na wysokości 3 stóp od ziemi zawiązać kawałki rogoży albo korę łoża moczone w dziegciu ugotowanym na pół z łożem, i znów smarować tą mazią po wysychaniu. Pod obwiązkami temi można nieraz zbierać 1/4 funta oprzędów i owadów które nie mogły przeleżeć przez obwiązki. Pod drzewami nie dopuszczać rośliności, ziemię kopać i grabiami rozrabiać do gruzelkowatości, co podtrzymać przez cały rok. Przy kwitnieniu drzew obierać kwiaty, które zaczynają żółknąć. W każdym kwiatku takim okaże się biały robaczek. Zbierać na gruszkach wiszące i zwinęte często po 3 listeczków w wewnętrzny okazać się 4 albo 5 żółtych jajeczek. (Ciąle lato obierać z drzew gniazda robaków oplecionych pajęczyną.) Opłaci się po ogrodzie rozwieszać donki dla szpaków chociaż one dużą szkodę robią w wiśniach i czereśniach. W razie suszy trzeba podtrzymać gruzelkowatość ziemi pod koronami drzew. Dobrze też pod koroną polać w czerwcu po 10 cebrały wody pod drzewo.

Porzucanie u krów.

Masowe porzucanie u krów może pochodzić od rozmaitych przyczyn, między którymi pierwsze zajmuje miejsce nieżyłowe zapalenie macicy i pochwy macicznej. Przy istnieniu ostatniej przyczyny możemy zauważyć wpływ służy z części rodnych u krowy, a w takim razie przestrzykiwanie pochwy macicznej ciepłym roztworem lysolu, biorąc jedną łyżkę stołową na kwartę wody, może zapobiec porzuceniu. Przestrzykiwanie takie stosować należy tak u krów, jak i u buhaj, jeśli u tych ostatnich wypływ z napletka zauważyć się daje, i stosować dotąd, dopóki tylko wypływ istnieje. Ponieważ choroba ta jest zaraźliwą, bacznie zatem uwagę zwracać należy, ażeby buhaj nie rozniósł choroby na całą oborę.

Jak przywracać kolor prawnym perkalom.

Kolorowe perkale i inne bawełniane tkaniny prac należy w zimnej wodzie w kartoflach lub otrębach z dodatkiem trochę alumu. Aby przywrócić kolor, który zawsze przez noszenie i pranie zblaknie, używać należy do każdego koloru innego sposobu: Różowy należy przed ostatniem wypłukaniem zamoczyć w sprężonej kwaśnej i ostudzonej serwatce. Kolor czerwony, zielony i niebieski przywraca się, płukając po wypraniu w wodzie zakwaszonej lekko octem lub lepiej jeszcze kwasem cytrynowym, żółty najlepiej przywraca się, używając do prania w miejscu otręb tartych kartofli i żółtek z jaj. Liliowy kolor przywraca się, mocząc po wypraniu w mocnym ługu drzewnym.

DLA CIERPIĄCYCH.

Ks. B. L. Miller, misjonarz, poleca KOBOL, jako najskuteczniejszego lekarstwa na wszelkie choroby powstałe z zaziębienia, jak katar, choroby płuc i na wszelkie choroby żołądka, jak zatwardzenie, niestrawność, brak apetytu, katar żołądka i na wszelkie choroby powstałe z nieczystej krwi i wycienzonej, jak choroba nerek, wątroby, śledziony, reumatyzm itp.

Butelka \$1.00. Lekarstwo można nabyć u:

Kobol Tonic Med. Co., 578 N. Paulina str., Chicago, Ill.

Opłaci się chodować

tylko rasowy drób.

Piękne bardzo nieśne czubate kurki polskie, nasadek 15 jaj od moich najpiękniejszych kur \$3.00. Z gniazda No. 2 — 15 jaj \$2.00.

Czubate z brodami Houdany, duże kurki francuskie nasadek 15 jaj \$2.00.

Grzebieniaste siemieniaste Ankon najniebezpieczniejsze ze wszystkich gatunków drobiu nasadek, 15 jaj \$2.00.

Świeże jaja i dobre opakowanie, gwarantuję. Proszę podać adres, adresu, a należytość przysłać wraz z zamówieniem. Dokładny opis drobiu i objaśnienia posła na zapytanie, gdy 2c marka będzie dołączona. Adresować: Jos. Kwaśniewski 654 Beecher str. Milwaukee Wis.

WINO

jest najlepszym napojem, gorzkie zioła najlepszym lekarstwem na żołądek.

TRINERA
AMERYKAŃSKI
ELIXIR
GORZKIEGO
WINA - -

Just kombinacja wina z ziołami i dlatego stanowi najlepsze lekarstwo familijne na żołądek i nerwy, które wzbogaca i wyrabia krew. Do nabyć w aptekach.

JOSEPH TRINER,

799 S. Ashland av., Chicago, Ill.

NASIONA IPRAWIE ZA DARMO

Przyjdźcie nam 25c, a wydamy wam pocztą opłaconą 20 paczek z następujących nasion warzywnych lub kwiatowych.

Nasiona Warzywne: Cwikla, Jarmuż, Kapusta łabowa, Kapusta zimowa, Ogórki, Marchew, Salera, Kalafior, Endyvia, Galarepa, Pora, Salata główkowa, Salata liściowa, Cebula czerwona, Cebula żółta, Pietruszka, Pasternak, Pieprz, Bruksel, Ródek czerwony, Ródek biały, Ródek czarna, Szpinak, Rzepa rzyńska, Rzepa późna, Pomidory czerwone, Pomidory żółte, Koper, Marianka, Cząber.

Nasiona kwiatowe. Abronia, Slomianka, Modrak, Alyssum, Amaranth, (pyszki), Astr, Auricula, Brilans, Bathebelli, Bryson, Candytuft, Celosia, Cosmos, Cypress, Dianthus, Four o'clocks, Gaillardia, Godetia, Helianthus, Flax, Turki, Morningglory, Rzedza, Nasturcyje, Bratki, Petunia, Phlox, Mak, Porostaleca, Ricinus, Lewkonia, Sweet Peas, Wall flower, Zinnia.

Przyjdźcie nam 50c., a wydamy 40 paczek nasion powyższych. Przyjdźcie nam \$1.00, a wydamy 80 paczek, czyli wszystkie powyższe gatunki. Przesyłki sami opłacamy.

TERAZ JEST CZAS!

Nasiona powyższe są najlepsze jakie można tylko dostać i wszędzie sprzedają się po 5c. za paczkę. Każda rodzina, która ma kawałek ziemi, może z powyższych nasion uchwycić doświadczenie i kwiatów aby wystarczyć im cały rok. Nasiona te dla tego sprzedajemy prawie za darmo, ażeby poznać wszystkich czytelników z naszą firmą. Każdemu wysyłamy DARMO, za dołączeniem 5c. naprzemiennie. Największy Ilustrowany Katalog Polskiej Różnicy Przedmiotów. Pieniądze niżej \$1.00 można przysłać w 2 centowych znaczkach pocztowych. Adresować należy:

Pulaski Mail Order House, 616 N. Hamlin ave., Chicago, Ill.

NA SPRZEDAŻ farma z 17 1/2 akra. Zastanie jest 5 akrów żyta i 5 akrów koni. Duże i dobre budynki, wiatrak i pompa. Blisko kościoła. Chęć kupić większą farmę dla dzieci, więc sprzedam tanio. Zgłoście się do: J. Szewczyk R. F. D. 3 Almond Wis.

CHOROBY

uznane za niewyleczalne
były całkiem usunięte
przez kurację

Wiel. Newman

Reumatyzm, niestrawność, słabość nerwowa, kaszel, płucie krwią, zaziębienie, choroby skórne różnego rodzaju, słabość niewiast po porożu, słabość mężczyzn i dzieci, ból w krzyżach, opuchlina, i t. d. wszyskie są jak najdokładniej leczone, aby nie powrócić.

Wyleczone z reumatyzmu bardzo przyszyk. Drogi Ks. Newman! Myślałem, że wyleczenie mnie z reumatyzmu. Myślałem, że i Twoja lekarka nie może mi pomóc, bo już kilka razy byłem z lekarzami, a nie od-czuwałem żadnej pomocy ale jak całkiem wypatrzywałem się do tak jak by nosem od-ciął! Ból całkiem mnie opuścił.

Ból ten znajdował się w lewym boku, w biodrze. Probowałem lekarstwa dziesiątki gatunków, ale wszystkie nadaremnie. Jest nie miałem ochoty więcej próbować, ale szczęśliwie apoplektem ogłoszenie twoje w gazecie i jako ostatni raz zdecydowałem się do Ciebie pisać i teraz jestem przekonany skutkiem twojej kuracji.

Oprócz tego cierpiełem wielkie zatwardzenie i kaszel, który w nocy mnie bardzo dusił, albo po wypiciu czegoś gorącego. Jasnosc zaś wyleczenie i tylko do Ciebie nie miałem ochoty więcej próbować, ale szczęśliwie 7 znacznikiem posłałem Ant. Michalak, 508 E. 11th st. Duluth, Minn. Wyleczone z wotomniata z krwią, palenia w środku i bólu pierwowego.

Kochany Ojciec Newman! Zasiłam Ci stołeczne podziękowanie. Jestem Ci bardzo wdzięczny. Mam nadzieję, że wyleczenie moje nie jest tymczasowe ale będę się cieszył do-brem zdrowiem w przyszłości. Wyrzuciłem mój lekarstwo, ale żadne tak skuteczne nie było jak od Ciebie. Posłałem na zawsze wdzięczny Fabian Kopecky, 488 Morris Ill.

DARMO

jęcą książkę sposobu

mojego leczenia. Piszcie dzisiaj a nie

odwlekajcie jednego dnia. Zawsze

załączycie 2c. markę. Adresujcie:

REVEREND NEWMAN

1361 W. Lake st., Chicago, Ill.

W zgłaszaniu się wymienić "Gazetę Polską."

KUSNIERZ.

Wyrabia rozmaite FUTRA i KOZUCHY, Kaftany, spodnie i kamizelki ze skór owczych własnej wyprawy i ręcznego szycia, a także czapki i rękawice.

Robięcy obstatunki, niechaj przysłać jakkolwiek miarę:

Stan. Bobowski,
(Gostyn) Downers Grove Ill

DOKTOR KALLMERTEN,

NAJŚLENNIEJSZY SPECYALISTA

Na wszystkie Chroniczne,

Nerwowe i Zażrliwe

Choroby Mężczyzn,

Kobiet i Dzieci.

Oflaruje \$1000 Nagrody

każdemu innemu doktorowi, który

wyleczył tylu ludzi co on.

Dr. Kallmerten wyleczy

cię z każdej Choroby

swoimi medycynami z ziół i korzeni,

choćbyś stracił nadzieję wyleczenia

i wyczyścił choroby wyciśnięci. Proszę

nie zwlekać dłużej, opisz swą chorobę

ze wszelkimi szczegółami, podaj swoje

imię, nazwisko i adres, wiek i wagę cia-

ła, załącz kośmyk włosów i 2 centową

markę pocztową, a otrzymasz Bezpła-

tną Poradę, wraz z interesującą ksią-

żeczką, opisującą wszelkie choroby, ja-

ko też ich sposób wyleczenia. Adres

DR. F. J. KALLMERTEN,

Toledo

Opłaci się pisać do nas!!

Kto chce kupić tanio

książki do nab. albo po-

wiedzieć, nóż, szalik, sz-

pieler, krzesło lub inne

rzeczy do nabobnego u-

żytku katolickim potrze-

buje, figurę 5 i 1 obrazu,

ramy do obrazów, sztu-

czne kwiaty, wianki, bu-

kiety itp. niechaj pisać po katalogu do

JOS. KWASNIEWSKI,

654 Beecher St. Milwaukee, Wis.

NOWY WYNALEZEK

Na wzmocnienie i utrzy-manie włosów: Tysiące łysych ludzi do-wstrzymuje wypadanie sta-tych pięknych włosów z głowy w krótkim czasie. W miejsce starych porastają no-we nader barwne włosy. WSZELKIE INFORMACJE DARMO. Po szczegóły pisać, załączając 2c. znaczek pocztowy.

PROF. J. M. BRUNDA

Broadway & S 8. Brooklyn. N. Y.

JEST NADZIEJA
DLA NAJBARDZIEJ CHOROGE W CHWILOWEM UZCIE
DRA PIOTRA
GOMOZO
Nie było tak złego wypadku, tak beznadziejnej choroby, której by to stare, czasem wytróbowane lekarstwo złowione nie pomogło. Reumatyzm, Choroby Wątroby i Nerek, Niestrawność, Zatrą-dzenie i wiele innych chorób szybko znika za pomocą jego użycia. Jest ono prawdziwie przyzadzone z czystych zdrowot-dajnych korzeni i ziół. Nie sprzedają go w aptekach, ale można go nabyć od specjalnych agentów, zamianowanych przez właścicieli.
DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.
112 - 118 Co. Hoyne Ave., CHICAGO, ILL.

Przyslijcie nam tylko \$2.00 n wyleśmy wam Cudowną Nowość

główny wynalazek

Samogający Ołtarzowy Obraz święty

i jeżeli się wam będzie podobał, zapłacicie agentowi ekspresowemu resztę pieniędzy.

ROZPŁACIŁYŚMY fabrykację głównego

artysty i religijnego, który na obraz

religijny niechętnie piękny, który na

wysłał w Paryżu, użył artystycznym

wykończeniem swoim i oryginalnością

dobrogo wrażeń. Obraz ten którego po-

dobrze obok jest umieszczona, ma 12 cali

szerokości i 18 cali długości, osadzony jest

w suchych ramach, pięknie osadzonych i

połączonych. Wewnątrz znajduje się fi-

gura, ŚWIĘTA RODZICA. Najdoszła Bar-

bara Janna, Niepokalanie Poczęta Maryi,

M. Bona Bolesna z Lourdes, Królowa

Niebios z Dzieciątkiem Jezus, Święty Jó-

zef lub Święty Antoni artystycznie wy-

konane i pięknie pomalowane. Figury te

umieszczone w pięknej krysce, wybit

najpóźniej satyną w różnych kolorach

jak: jasno-niebieska, różowa, biała itd.

Barwna sama zaś znajduje się pod

szkłem, którego ramy pomalowane są

prawdziwie artystycznie różnymi kolo-

rami. Po za figurami znajduje się do 3

najlepszego materiału potrzebne do

rozświetlenia, złożeń gwiazdociągami. O-

brzy naszego wyrobu ma 14 do 16

stron, do których są jako DOMOWE

OLTAZKI w każdej familijnej potrzebie.

I te analizując się po naszkicem brnd ani

nie dojdzie do ołtarza i zawsze wypada

niezależnie. Wewnątrz skryty jest auto-

matyczny przrząd, który za naciśnięciem

wyświetla piękne, płaskie, błyszczące i tak

ładnie, jak to widać na obrazie, dodatnie

wrażeń. W ten sposób można oglądać

na widzi i stanowiącym obrazie każdego

położu. Muszą być czyste i dobre, praw-

dy są zabawa w wolnych chwilach od

pracy. Ponieważ wyrobiliśmy to obrzy sami,

możemy je sprzedawać za cenę nadzwyczaj

ską.

Cena z pocztą tylko \$5.00 warte więcej jak \$15.00.

Dla tych, którzy nie chcą myśleć, fabrykujemy

ben musyczny obraz, który kosztuje

\$4.00. Kto chce większe osobiste Obrazy

Obrazy Ołtarzowe niechaj pisać po katalog

Obraz te wysyłają z wszystkich części

Ameryki i tak są opakowane, że się w

drodze nie uszkodzą. Pieniądże należy

przesłać w gotówce lub przez Money Order

do MUSICIA, SHRINE FACTORY, 516 N. Hamlin

ave., CHICAGO, ILL.

POLSKA APTEKA,

257 Hanover street, 257

Boston

